

کنوانسیون سازمان ملل متحد دربرای بیابان زدایی در کشورهای که به طور جدی با خشکسالی و یا بیابان‌زایی مواجه می‌باشند

پاریس - ۱۹۹۴

(۱۳۷۳ ه. ش)

UNITED NATIONS CONVENTION TO
COMBAT DESERTIFICATION
IN THOSE COUNTRIES EXPERIENCING
SERIOUS DROUGHT AND IRRIGATION
PARIS - 1994

اطلاعات و مقررات عمومی کنوانسیون:

تاریخ انعقاد- ۱۷ ژوئن ۱۹۹۴

تاریخ لازم‌الاجرا شدن -

تاریخ عضویت ایران- ۱۹۹۶

محل انعقاد- پاریس، فرانسه

مرجع نگهدارنده اسناد- دبیر کل سازمان ملل متحد

زبان‌های رسمی کنوانسیون- انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی، روسی، چینی، عربی

مرجع ملی کنوانسیون در ایران- وزارت جهاد کشاورزی

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان

ملل متحد برای بیابان‌زدایی در کشورهای که به طور جدی

با خشکسالی و یا بیابان‌زایی مواجه می‌باشند - به ویژه در آفریقا

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای بیابان زدایی در کشورهای که به طور جدی با خشکسالی و یا بیابان‌زایی مواجه می‌باشند، به ویژه آفریقا که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد

پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۵/۱۰/۲۶ به تایید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۱۶۰۵/ق مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۱۱ اصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای بیابان زدایی در کشورهای که به طور جدی با خشکسالی و یا با بیابان‌زایی مواجه می‌باشند به ویژه در آفریقا مشتمل بر یک مقدمه و چهل ماده و چهار الحاقیه به شرح پیوست ملحق شده و اسناد مربوط را تسلیم نماید.

تبصره- دولت جمهوری اسلامی ایران در صورتی مجاز به استفاده از روشهای موضوع بند (۲) ماده (۲۸) کنوانسیون در مورد حل اختلاف می‌باشد که مراتب حسب مورد به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با بیابان‌زایی در کشورهای که به طور جدی با خشکسالی و یا بیابان‌زایی مواجه می‌باشند- به ویژه در آفریقا

اعضای این کنوانسیون:

با تایید براینکه انسانها در مناطق آسیب دیده با در معرض تهدید، محور فعالیتهای بیابان‌زایی و کاهش اثرات خشکسالی می‌باشند، با انعکاس نگرانی فوری جامعه بین‌المللی، از جمله کشورها و سازمانهای بین‌المللی درباره اثرات منفی بیابان‌زایی و خشکسالی،

با آگاهی از اینکه مناطق خشک، نیمه خشک، نیمه مرطوب جمعاً بخش قابل توجهی از وسعت اراضی کره زمین را تشکیل داده و سکونتگاه و منبع معیشت بخش بزرگی از جمعیت خود می‌باشد،

با علم به اینکه بیابان‌زایی و خشکسالی مسایلی در مقیاس جهانی می‌باشند که تمام نواحی دنیا را تحت تاثیر قرار می‌دهند و اقدام مشترک جامعه بین‌المللی برای بیابان‌زدایی و یا کاهش اثرات خشکسالی ضروری می‌باشد،

با توجه به تمرکز بالای کشورهای در حال توسعه، به خصوص کشورهای کمتر توسعه یافته در میان کشورهای که خشکسالی جدی و یا بیابان‌زایی را تجربه کرده‌اند و به ویژه آمار تاسف بار این پدیده‌ها در آفریقا،

همچنین با توجه به اینکه بیابان‌زایی ناشی از واکنش متقابل پیچیده عوامل فیزیکی، زیست‌شناسی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی می‌باشد،

با در نظر گرفتن اثر تجارت و جنبه‌های مرتبط روابط اقتصادی بین‌المللی بر روی توانایی کشورهای مبتلا به بیابان زدایی،

با این آگاهی که رشد اقتصادی پایدار، توسعه اجتماعی و فقرزدایی، اولویتهای کشورهای مبتلا به در حال توسعه، به خصوص در آفریقا بوده و برای رسیدن به اهداف به صورت پایدار ضروری می‌باشد، با این تفاهم که بیابان‌زایی و خشکسالی از طریق ارتباطات متقابل خود با مسائل مهم اجتماعی مانند، فقر، بهداشت و تغذیه ناکافی، عدم امنیت غذایی و مسائل ناشی از مهاجرت، جابجایی افراد و فعل و انفعالات جمعیتی روی توسعه پایدار اثر می‌گذارد،

با قدردانی از اهمیت کوششها و تجارب گذشته کشورها و سازمانهای بین‌المللی در بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی، به خصوص در اجرای طرح عمل بیابان زدایی ملل متحد که در کنفرانس بیابان زدایی ملل متحد در سال ۱۹۷۷ برابر با سال ۱۳۵۶ هجری شمسی به تصویب رسید،

با آگاهی از اینکه، علیرغم کوششهای به عمل آمده در گذشته، پیشرفت در بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در حد انتظار نبوده است و اینک یک برخورد جدید و مؤثر در تمام سطوح در چارچوب توسعه پایدار مورد نیاز می‌باشد،

با شناسایی اعتبار و ارتباط تصمیمات متخذه در کنفرانس سازمان ملل برای توسعه و محیط زیست، به خصوص دستور کار (۲۱) و فصل (۱۲) آن، که پایه‌ای را برای مبارزه با بیابان‌زایی فراهم می‌کند،

با تأکید مجدد در این راه بر تعهدات کشورهای پیشرفته بدان صورت که در بند (۱۳) فصل (۳۳) دستور کار (۲۱) ملحوظ است،

با یادآوری قطعنامه شماره ۴۷/۱۸۸ مجمع عمومی، به خصوص اولویت مندرج در آن برای آفریقا و تمامی سایر قطعنامه‌های ذی‌ربط ملل متحد، تصمیمات و برنامه‌های مربوط به خشکسالی و بیابان‌زایی، همچنین اعلامیه‌های مربوطه توسط کشورهای آفریقایی و سایر مناطق،

با تأکید مجدد بر «اعلامیه ریو» در مورد محیط‌زیست و توسعه که در فصل (۲) خود بیان می‌دارد که دولت‌ها، بر طبق منشور ملل متحد و اصول حقوق بین‌الملل، نسبت به اقدام برای استحصال منابع خود در راستای سیاست‌های زیست‌محیطی و توسعه‌ای خود حق حاکمیت دارند و همچنین مسئولیت دارند تا اطمینان یابند که فعالیت‌های داخل در حوزه قضایی و یا کنترل آنها سبب خسارت به محیط‌زیست سایر دول و مناطق خارج از محدوده حوزه قضایی ملی آنها نگردد،

با تشخیص اینکه کشورها نقش حساسی در بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی داشته و اینکه پیشرفت در این زمینه به اجرای محلی برنامه‌های عمل در مناطق آسیب دیده بستگی دارد،

همچنین با تشخیص اهمیت و ضرورت همکاری‌های بین‌المللی و مشارکت در بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی،

با تشخیص مجدد اهمیت ارابه وسایل مؤثر به کشورهای در حال توسعه مبتلا به، به ویژه در آفریقا، از جمله در منابع مالی اساسی، شامل منابع مالی جدید و اضافی و دسترسی به فن‌آوری که بدون آن انجام تعهدات آنها در رابطه با کنوانسیون حاضر مشکل خواهد بود،

با ابراز نگرانی در مورد تاثیر بیابان‌زدایی بر روی کشورهای مبتلا به در آسیای مرکزی و در ماوراء قفقاز، با تأکید بر نقش مهم زنان در مناطق آسیب دیده از بیابان‌زایی و خشکسالی، مخصوصاً در نواحی روستایی کشورهای در حال توسعه و اهمیت اطمینان از مشارکت هم

مردان و هم زنان در تمامی سطوح در برنامه‌های بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی،

با تأکید بر نقش ویژه سازمان‌های غیردولتی و سایر گروه‌های عمده در برنامه‌های بیابان‌زدایی و خشکسالی و کاهش اثرات خشکسالی،

با در نظر گرفتن ارتباط بین بیابان‌زایی و سایر مسائل زیست‌محیطی در در ابعاد جهانی که جوامع ملی و بین‌المللی با آن روبرو می‌باشند، همچنین با در نظر گرفتن کمکی که بیابان‌زدایی می‌تواند به دستیابی به اهداف کنوانسیون ملل متحد برای تغییرات آب و هوا و

کنوانسیون تنوع زیستی و سایر کنوانسیون‌های زیست‌محیطی ذی‌ربط بنماید،

با اعتقاد به اینکه استراتژی‌های بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در صورتی که بر نظارت سیستماتیک سالم و دانش علمی دقیق و ارزیابی مجدد مداوم استوار باشند مؤثرتر خواهند بود،

با تشخیص نیاز فوری به بهبود کارایی و هماهنگی همکاری‌های بین‌المللی برای تسهیل اجرای طرح‌ها و اولویت‌های ملی،

با عزم راسخ به اتخاذ اقدامات لازم برای بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی به سود نسل حاضر و آینده،

به شرح زیر توافق نمودند:

بخش اول

مقدمه:

ماده ۱- اصطلاحات و تعاریف

از نظر کنوانسیون:

الف- «بیابان‌زایی (Desertification)»، به معنی تخریب سرزمین در مناطق خشک، نیمه خشک، و خشک نیمه مرطوب ناشی از عوامل مختلف از جمله تغییرات آب و هوا و فعالیت‌های انسانی می‌باشد،

ب- «بیابان‌زدایی (Combating Desertification)» فعالیتهایی را شامل می‌شود که بخشی از توسعه جامع سرزمین در مناطق خشک، نیمه خشک و خشک نیمه مرطوب در راستای توسعه پایدار در بر گرفته و هدف آن عبارت است از:

۱- جلوگیری و یا کاهش تخریب سرزمین،

۲- احیای زمین‌های جزئاً تخریب شده،

۳- احیای زمین‌های جزئاً بیابانی شده.

پ- «خشکسالی (Drought)» به معنی پدیده‌ای است که به صورت طبیعی در هنگامی که میزان بارندگی به مراتب کمتر از سطوح

ثبت شده عادی بوده اتفاق افتاده و باعث عدم تعادل شدید آب‌شناسی می‌شود که اثر منفی بر روی سیستم‌های تولید منابع زمینی

می‌گذارد،

ت- « کاهش اثرات خشکسالی (Mitigating The Effects Of Drought) » به معنی فعالیتهای مربوط به پیش‌بینی خشکسالی می‌باشند که برای کاهش آسیب‌پذیری جامعه و سیستم‌های طبیعی در مقابل خشکسالی به نحوی که به بیابان زدایی مربوط می‌شود در نظر گرفته شده‌اند،

ث- «سرزمین (Land)» به معنی سیستم زمینی تولید بیولوژیکی می‌باشد که متشکل از خاک، پوشش گیاهی و سایر موجودات زنده و فرآیندهای محیط‌شناسی و آب‌شناسی بوده و در داخل سیستم عمل می‌کنند.

ج- «تخریب سرزمین (Land Degradation)» به معنی کاهش یا از دست رفتن توان تولید زیست‌شناسی یا اقتصادی و ترکیب اراضی دیم، آبی، مرتع، چراگاه، جنگل، بوته زار در مناطق خشک، نیمه خشک و خشک نیمه مرطوب ناشی از بهره‌برداری از سرزمین یا از یک فرآیند یا ترکیبی از فرآیندها از جمله فرآیندهای ناشی از فعالیتهای انسانی و شیوه‌های سکونتی می‌باشد، مانند:

۱- «فرسایش خاک» (Soil Erosion) ناشی از باد و یا آب،

۲- زوال خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و زیست‌شناسی و یا اقتصادی خاک، و

۳- نابودی دراز مدت پوشش گیاهی طبیعی.

ج- نواحی «خشک (Arid)»، نیمه خشک (Semi arid) و خشک نیمه مرطوب

(Dry sub humid) « به معنی مناطقی به جز مناطق قطبی و نیمه قطبی می‌باشد که در آن نسبت میزان بارندگی به تبخیر بالقوه در محدوده ۰/۰۵ تا ۰/۶۵ قرار دارد.

ح- «مناطق مبتلا به (Affected Area)» به معنی مناطق خشک یا نیمه خشک و یا خشک نیمه مرطوب می‌باشد که از بیابان‌زایی آسیب دیده‌اند و یا در معرض تهدید هستند.

خ- «کشورهای مبتلا به (Affected Countries)» به معنی کشورهایی است که سرزمین آنها، تماماً یا بخشی، مناطق آسیب دیده را در بر می‌گیرد.

ی- «سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای (Regional Economic Integregation Organization)» به معنی سازمانی است که توسط دولتهای دارای حاکمیت یک منطقه تشکیل و در رابطه با موضوعات تحت پوشش این کنوانسیون دارای اختیار بوده و براساس مقررات داخلی خود مجاز شده است که این کنوانسیون را امضاء، تنفیذ، پذیرش، تصویب نموده و یا به عضویت آن درآید.

ذ- «کشور پیشرفته عضو (Developed Country Party)» یعنی کشورهای پیشرفته عضو و سازمان‌های وحدت اقتصادی منطقه‌ای که توسط کشورهای پیشرفته تشکیل شده‌اند.

ماده ۲- هدف

۱- هدف این کنوانسیون، بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در کشورهایی است که به طور جدی با خشکسالی و بیابان‌زایی، به خصوص در آفریقا، مواجه هستند، از طریق اقدام مؤثر در تمام سطوح، با حمایت همکاریهای بین‌المللی و ترتیبات مشارکت، در چارچوب یک رویه جامع همسو با دستور کار (۲۱) و به منظور کمک به دستاوردهای توسعه پایدار در مناطق آسیب دیده صورت می‌گیرد.

۲- دستیابی به این هدف شامل استراتژیهای جامع دراز مدت می‌باشد که همزمان روی بهبود محصول دهی زمین، احیاء، حفاظت و مدیریت پایدار منابع آب و خاک متمرکز شده و در نهایت به بهبود شرایط زندگی مردم به خصوص در سطح جامعه بیانجامد.

ماده ۳- اصول

برای دستیابی به اهداف این کنوانسیون و اجرای مفاد آن، اعضاء باید از جمله بر طبق موارد زیر هدایت شوند:

الف- طرفها باید اطمینان یابند که تصمیمات آنها در طراحی و اجرای برنامه‌های بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی با مشارکت مردم و جوامع محلی صورت گرفته و همچنین در سطوح بالاتر محیط مناسبی ایجاد گردد تا اقدام در سطوح ملی و محلی را تسهیل نماید.

ب- طرفها باید با روح همبستگی بین‌المللی و مشارکت، همکاری و هماهنگی را در سطوح منطقه‌ای، زیر منطقه‌ای و بین‌المللی بهبود بخشیده و منابع مالی، انسانی، تشکیلاتی و فنی را در جایی که ضرورت دارد متمرکز نمایند.

پ- طرفها باید با روح مشارکت، همکاریها را در بین تمام سطوح دولتی، جوامع، سازمانهای غیردولتی و مالکین به منظور ایجاد درک بهتر از ماهیت و ارزش زمین و منابع محدود آبی در مناطق آسیب دیده توسعه دهند و جهت به کارگیری پایدار آنها تلاش نمایند.

ت- طرفها باید به نیازهای ویژه و شرایط کشورهای در حال توسعه آسیب دیده به خصوص آنها که کمتر توسعه یافته‌اند توجه کامل مبذول دارند.

بخش دوم

شرایط عمومی

ماده ۴- تعهدات عمومی

۱- اعضا باید تعهدات خود را به موجب این کنوانسیون به صورت انفرادی یا جمعی، از طریق ترتیبات موجود و یا به نحو مقتضی از طریق ترتیبات دو جانبه و چند جانبه آتی یا ترکیبی از آنها، به نحو مقتضی، با تأکید بر ضرورت هماهنگی اقدامات و توسعه یک استراتژی بلند مدت یکنواخت در کلیه سطوح به اجرا در آورند.

۲- اعضاء در تحقق این کنوانسیون باید:

الف- یک شیوه جامع که پاسخگوی جنبه‌های فیزیکی، زیست‌شناسی و اجتماعی- اقتصادی روند بیابان‌زایی و خشکسالی باشد اتخاذ نمایند.

ب- در چارچوب تشکیلات جهانی و منطقه‌ای به وضعیت کشورهای مبتلا به در حال توسعه در رابطه با تجارت بین‌المللی، ترتیبات بازاریابی و قروض بانگرس به ایجاد یک محیط اقتصادی بین‌المللی پویا که منجر به اعتلای توسعه پایدار گردد، توجه کافی مبذول دارند.

پ- استراتژیهای فقر زدایی را در اقدامات مربوط به بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی ادغام نمایند.

ت- همکاری بین کشورهای مبتلا به در زمینه‌های حمایت محیط‌زیست و حفاظت منابع آب و خاک، در حالی که مربوط به بیابان‌زایی و خشکسالی می‌شوند، توسعه دهند.

ث- همکاری زیر منطقه‌ای، منطقه‌ای و بین‌المللی را تقویت نمایند.

ج- در چارچوب سازمانهای بین‌الدولی ذیربط همکاری نمایند.

چ- در صورت اقتضا، روشهای سازمانی با در نظر گرفتن نیاز به اجتناب از دوباره کاری تعیین نمایند.

ح- استفاده از روشها و ترتیبات دو جانبه و چند جانبه مالی موجود را که منابع مالی را تجهیز و به سوی کشورهای مبتلا به در حال توسعه در برنامه‌های بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی آنها هدایت می‌کنند، توسعه دهند.

۳- اعضای متعهد مبتلا به در حال توسعه در کمک به اجرای این کنوانسیون مجاز می‌باشد.

ماده ۵- تعهدات اعضای متعهد مبتلا به

اعضای متعهد مبتلا به، علاوه بر تعهدات مندرج در ماده (۴) باید :

الف- به بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی اولویت داده و طبق شرایط و تواناییهایشان منابع کافی به این امر تخصیص دهند.

ب- استراتژیها و اولویتها را در چارچوب طرحها و یا سیاستهای توسعه پایدار، برای بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی ایجاد نمایند.

پ- عوامل اصلی بیابان‌زایی را شناسایی و به عوامل اجتماعی- اقتصادی مؤثر در روند بیابان‌زایی توجه خاص معمول دارند.

ت- آگاهی را ارتقا داده و مشارکت جوامع محلی، به ویژه زنان و جوانان، را با حمایت سازماندهای غیردولتی، در کوششهایشان برای بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی تسهیل نمایند، و

موافقتنامه‌های مربوطه بین‌المللی را، چنانچه عضو آن باشند، مخصوصاً کنوانسیون ملل متحد در مورد تغییرات آب و هوا و کنوانسیون تنوع زیستی را به جهت کسب حداکثر بهره‌گیری از فعالیتهای انجام شده به موجب هر موافقتنامه و در عین حال اجتناب از دوباره کاری، تشویق خواهند نمود. طرفها اجرای برنامه‌های مشترک، به خصوص در زمینه‌های پژوهش، آموزش، مشاهده سیستماتیک جمع‌آوری و مبادله اطلاعات تا حدودی که چنین فعالیتهایی ممکن است به دستیابی اهداف و موافقتنامه‌های مربوطه کمک کند، تشویق خواهند نمود.

۲- مفاد این کنوانسیون بر حقوق و تعهدات هیچ عضوی که از یک موافقتنامه دو جانبه، منطقه‌ای یا بین‌المللی که قبل از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون ناشی شده است تأثیر نخواهد داشت.

بخش سوم

برنامه‌های عمل، همکاریهای عملی و فنی و اقدامات حمایتی

قسمت ۱- برنامه‌های عمل

ماده ۹- دیدگاههای اساسی

۱- طرفه‌های متعاقد در حال توسعه مبتلا به و یا هر طرف عضو مبتلا به دیگر در اجرای تعهدات خود مندرج در ماده (۵) و همچنین در چارچوب ضمیمه مربوط به اجرای منطقه‌ای یا، به صورت دیگر، که دبیرخانه دایمی را به صورت کتبی از قصد خود برای تهیه یک برنامه عمل ملی آگاه نموده است، برنامه‌های عمل ملی را به نحو مطلوب تهیه، منتشر و اجراء نموده تا حد امکان براساس برنامه‌ها و طرح‌های موفق موجود مربوطه و برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای به عنوان عنصر مرکزی استراتژی مبارزه با بیابان‌زایی و کاهش اثرات خشکسالی، اقدام نمایند. این برنامه‌ها باید از طریق فرآیند مشارکت مداوم و براساس درسهایی که از عملیات صحرائی آموخته شده و نیز نتایج تحقیقات، بروز درآیند. فرآیند تهیه برنامه عمل ملی باید با سایر اقدامات برای تدوین سیاست‌های ملی برای توسعه پایدار به طور متقابل مربوط باشد.

۲- در ارایه انواع مختلف کمک‌های طرفه‌های متعاقد پیشرفته به موجب ماده (۶)، اولویت باید بر حسب توافق به برنامه‌های عمل ملی، زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای اعضای متعاقد مبتلا به در حال توسعه، به خصوص در آفریقا، چه به صورت مستقیم و چه از طریق سازمان‌های چند جانبه و یا هر دو داده شود.

۳- طرفها باید سازمانها، صندوقها و برنامه‌های سیستم ملل متحد و سایر سازمانهای بین‌المللی ذی ربط، مؤسسات آکادمیک، جامعه عملی و سازمانهای غیر دولتی را که می‌توانند براساس شرح وظایف و تواناییهایشان همکاری نمایند، به حمایت از تهیه و اجرا و ادامه برنامه‌های عمل تشویق کنند.

ماده ۱۰- برنامه‌های عمل ملی

۱- هدف برنامه‌های عمل ملی شناسایی عوامل مؤثر بیابان‌زایی و معیارهای عملی بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی می‌باشد.

۲- برنامه‌های عمل ملی باید نقش مربوط به دولت، جوامع محلی و بهره‌برداران از زمین و همچنین منابع موجود و مورد نیاز را معین کند. این برنامه‌ها همچنین باید:

الف- همراه با استراتژیهای بلند مدت بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی بوده، بر اجراء تأکید داشته و با سیاست‌های ملی برای توسعه پایدار ادغام گردند.

ب- اصلاحات متناسب با تغییر شرایط را اجازه داده و در سطح محلی برای تطبیق با شرایط مختلف اجتماعی، اقتصادی، زیست‌شناسی، ژئوفیزیکی به اندازه کافی انعطاف‌پذیر باشد،

پ- به اجرای روشهای پیشگیری از تخریب زمینهایی که هنوز تخریب نشده‌اند یا مختصری فرسایش یافته‌اند توجه مخصوص نماید،

ت- تواناییهای هواشناسی، آب‌شناسی، آب و هوایی در سطح ملی و سیستمهای هشداردهنده خشکسالی را تقویت نماید،

ث- سیاستها و چارچوبهای سازمانی قانونی را که سبب توسعه همکاری و هماهنگی با روح، بین جوامع کمک‌کننده، دولت‌ها در تمام سطوح، جمعیت‌های محلی و گروههای اجتماعی می‌شود و دستیابی جمعیت‌های محلی به اطلاعات و فن‌آوری مناسب را تسهیل می‌نماید، اعتلا بخشیده و تقویت نمایند،

ج- تمهیدات لازم برای مشارکت مؤثر در سطوح محلی، ملی و منطقه‌ای توسط سازمانهای غیردولتی و جمعیت‌های محلی اعم از مردان و زنان، به خصوص استفاده‌کنندگان از منابع شامل زارعین، دامداران و سازمانهای نماینده آنان، در سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و اجرا و بررسی برنامه‌های عمل ملی را فراهم ساخته، و

چ- بازنگری مرتب و تهیه گزارش پیشرفته در مورد اجرای آنها را لازم بدانند.

۳- برنامه‌های عمل ملی ممکن است از جمله، همراه با سایر اقدامات، یک یا تمامی اقدامهای زیر را برای آمادگی و کاهش اثرات خشکسالی شامل شوند:

الف- تأسیس و یا تقویت سیستم هشداردهنده، به نحو متناسب، شامل تسهیلات محلی و ملی و سیستمهای مشترک در سطوح زیرمنطقه‌ای و روشهایی برای کمک به افرادی که در اثر شرایط محیطی جابجا می‌شوند،

ب- تقویت آمادگی در مقابله با خشکسالی و مدیریت شامل طرحهای پیش‌بینی خشکسالی در سطوح محلی، ملی، زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای، که پیش‌بینی‌های هواشناسی و فصلی سالانه را در نظر می‌گیرند.

پ- تأسیس و یا تقویت سیستمهای امنیت غذایی، به نحو مناسب، شامل تسهیلات ذخیره‌سازی و بازار یابی، به خصوص در مناطق روستایی،

ت- تأسیس سایر پروژه‌های معیشتی جایگزین که می‌تواند منبع درآمدی برای مناطق در معرض خشکسالی باشد، و

ث- توسعه برنامه‌های آبیاری پایدار هم برای کشاورزی و هم برای احشام.

۴- با در نظر گرفتن شرایط و نیازهای خاص هر طرف متعاهد مبتلا به، برنامه عمل ملی باید به نحو مناسب، در میان سایر موارد، موارد زیر را در پاره‌ای و یا در همه زمینه‌های اولویتی به نحوی که مرتبط با بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در مناطق آسیب دیده و مرتبط به مردم آنها باشند در نظر بگیرند: اعتلای شیوه‌های معیشتی جایگزین و بهبود محیط‌های اقتصاد ملی به منظور تقویت برنامه‌هایی که در راستای فقرزدایی و تضمین امنیت غذایی اجرا شود، تحرکات جمعیتی، مدیریت پایدار منابع طبیعی، عملیات کشاورزی پایدار، توسعه و استفاده مؤثر از منابع گوناگون انرژی، چارچوب‌های سازمانی و قانونی، تقویت تواناییها برای ارزیابی و نظارت سیستماتیک شامل خدمات آب‌شناسی و هواشناسی، ظرفیت‌سازی، آموزشی و آگاهی عمومی.

ماده ۱۱- برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای

اعضای متعاهد مبتلا به، بر طبق الحاقیه‌های اجرایی منطقه‌ای، به منظور تهیه، برنامه‌های عمل، زیر منطقه‌ای و یا منطقه‌ای به نحو مناسب، برای هماهنگی و تکمیل برنامه‌های ملی و افزایش کارآیی برنامه‌های ملی مشورت و همکاری خواهند نمود.

مفاد ماده (۱۰) باید با جرح و تعدیلهای مورد نیاز، به برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای نیز تفسیر داده شود. این همکاریها ممکن است شامل برنامه‌های مشترک مورد توافق برای مدیریت پایدار منابع مشترک فرامرزی، همکاریهای علمی و فنی و تقویت نهادهای مربوطه باشد.

ماده ۱۲- همکاری بین‌المللی

طرفهای مبتلا به متعاهد با معاضدت با سایر طرفها و جامعه بین‌المللی، باید همکاری نمایند تا از اعتلای یک محیط بین‌المللی جهت اجرای مفاد این کنوانسیون اطمینان یابند. یک چنین همکاری باید زمینه‌های انتقال فن‌آوری و همچنین تحقیقات و توسعه علمی، جمع‌آوری و توزیع اطلاعات و منابع مالی را نیز تحت پوشش قرار دهد.

ماده ۱۳- حمایت از تهیه و اجرای برنامه‌های عمل

۱- اقداماتی که برای حمایت از برنامه‌های عمل بر طبق مفاد ماده (۹) آمده است، و در میان موارد، شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- همکاری مالی جهت تأمین قابلیت پیش‌بینی برای برنامه عمل به طوری که برنامه‌ریزی درازمدت مورد نیاز را ممکن سازد.

ب- تهیه و کاربرد روشهای همکاری که حمایت بهتری را در سطح فعالیتهای محلی، از جمله از طریق سازمانهای غیردولتی، به منظور افزایش قابلیت تکرار فعالیتهای برنامه آزمایشی موفق در موارد مربوط امکان‌پذیر سازد.

پ- افزایش انعطاف‌پذیری در طراحی پروژه، تأمین اعتبار و اجرا، در راستای روش تجربی و قابل تکرار برای اقدام مشارکتی در سطح جامعه محلی،

ت- روشهای اداری و مالی، به نحو مناسب که کارآیی برنامه‌های حمایتی و همکاری را افزایش دهد.

۲- درارایه این حمایتها به طرفهای متعاهد در حال توسعه مبتلا به، باید به قاره آفریقا و طرفهای متعاهد کمتر توسعه یافته اولویت داده شود.

ماده ۱۴- هماهنگی در تهیه و اجرای برنامه‌های عمل

۱- اعضا باید به صورت مستقیم یا از طریق سازمانهای بین‌المللی مربوط، برای تهیه و اجرای برنامه‌های عمل همکاری نزدیک نمایند.

۲- طرفها باید روشهای اجرایی را، به خصوص در سطوح ملی و محلی توسعه دهند تا اطمینان حاصل گردد که حداکثر هماهنگی ممکن بین اعضای متعاهد پیشرفته، طرفهای متعاهد در حال توسعه و سازمانهای بین‌المللی و غیردولتی مربوطه وجود داشته، تا از عملیات تکراری جلوگیری شده و روشها و ملاحظات هماهنگ گردیده و اثرات کمک به حداکثر برسد. در کشورهای طرفهای متعاهد در حال توسعه مبتلا به اولویت به فعالیتهای هماهنگ شده مربوط به همکاریهای بین‌المللی داده خواهد شد تا کاربرد مؤثر منابع به حداکثر رسیده، از کمک مؤثر اطمینان حاصل شده و اجرای برنامه‌های عمل ملی و ارجحیت‌های به موجب این کنوانسیون را تسهیل نماید.

ماده ۱۵- الحاقیه‌های اجرایی منطقه‌ای

عناصر لازم برای منظور نمودن در برنامه‌های عمل باید براساس عوامل اجتماعی، اقتصادی، جغرافیایی و آب و هوایی که در کشور یا منطقه مبتلا به کاربرد دارند و همچنین براساس سطح توسعه یافتگی، انتخاب و سازگار شود. خطوط راهنمایی تهیه برنامه‌های عمل و حوزه با توجه به مفاد آن برای یک زیر منطقه یا منطقه خاص در الحاقیه‌های اجرایی منطقه‌ای تدوین گردیده است.

قسمت ۲- همکاریهای فنی و علمی

ماده ۱۶- جمع‌آوری، تحلیل و مبادله اطلاعات

اعضاء براساس تواناییهای خود موافقت می‌نمایند که جمع‌آوری، تحلیل و آمار کوتاه مدت و بلند مدت مربوطه را هماهنگ و یکسان سازند تا از مشاهده سیستماتیک تخریب اراضی در مناطق مبتلا به اطمینان یابند، فرایند و اثرات خشکسالی و بیابان‌زایی را بهتر درک کرده و ارزیابی نمایند.

این امر کمک می‌کند تا در میان سایر موارد، مواردی مثل هشدار سریع و برنامه‌ریزی قبلی برای دوره‌های بد تغییر آب و هوا به شکل مناسب برای کاربرد عملی توسط استفاده‌کنندگان در همه سطوح، از جمله جمعیت‌های محلی انجام شود. برای رسیدن به این هدف آنهابه نحو مطلوب:

الف- انجام وظیفه شبکه جهانی موسسات و تسهیلات برای جمع‌آوری، تحلیل و تبادل اطلاعات و همچنین برای نظارت سیستماتیک در تمام سطوح را تقویت و تسهیل نمایند که باید علاوه بر سایر موارد:

۱- به استفاده از سیستمها و استانداردهای سازگار توجه داشته باشند.

۲- اطلاعات و ایستگاههای ذیربط، از جمله در نواحی دور دست را در برگیرند.

۳- فن‌آوری جدید برای جمع‌آوری، انتقال و ارزیابی اطلاعات در زمینه تخریب اراضی را به کار گرفته و منتشر نماید.

۴- مراکز آمار و اطلاعات ملی، زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای را به صورت خیلی نزدیک با منابع اطلاعات جهانی مرتبط سازند.

ب- اطمینان یابند که جمع‌آوری، تحلیل و مبادله اطلاعات جوابگوی نیازهای جوامع محلی و نیازهای تصمیم‌گیرندگان، با هدف حل مسایل خاص و اینکه جوامع محلی در این فعالیتها مشارکت دارند، می‌باشد.

پ- برنامه‌ها و پروژه‌های دو جانبه و چند جانبه را که هدف آن تعیین هدایت، ارزیابی و تأمین اعتبار برای جمع‌آوری تحلیل و تبادل و تهیه اطلاعات و آمار، از جمله شاخصهای فیزیکی، زیست‌شناسی، اجتماعی، اقتصادی می‌باشد، حمایت نموده و توسعه دهند.

ت- از تجربیات سازمانهای بین‌الدولی و غیر دولتی که توانایی دارند به ویژه برای توزیع اطلاعات و تجارب مربوط بین گروههای هدف در مناطق مختلف استفاده کامل به عمل آورند.

ث- به جمع‌آوری، تحلیل و مبادله اطلاعات اجتماعی، اقتصادی، ادغام آنها با آمار فیزیکی و زیستی اهمیتی کامل بدهند.

ج- اطلاعات قابل دسترسی از کلیه منابع عمومی در رابطه با بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی را مبادله نموده و به صورت کامل، آشکار و صریح در دسترسی قرار دهند .

چ- به شرط تصویب مراجع قانونگذاری ملی و یا سیاستهای خود اطلاعات مربوط به دانش سنتی و محلی را مبادله نموده از حفاظت کافی از آنها و تأمین سود مناسب از منابع حاصله از آنها براساس تساوی و یا شرایط مورد توافق دو جانبه به جمعیت محلی مربوطه اطمینان حاصل نماید.

ماده ۱۷- تحقیق و توسعه

۱- اعضای متعاقد براساس تواناییهای خودشان تعهد می‌نمایند تا همکاریهای فنی و علمی را در زمینه‌های بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی از طریق نهادهای مناسب ملی، زیر منطقه‌ای و بین‌المللی ارتقا دهند. بدین منظور فعالیتهای پژوهشی را در مورد زیر حمایت خواهند کرد:

الف- مشارکت در روندهای علمی توسعه یافته مربوط به بیابان‌زایی و خشکسالی و اثرات آن و تمایز بین عوامل ملی اعم از طبیعی و انسانی با توجه به بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی و نیل به بهره‌وری توسعه یافته و همچنین مدیریت و استفاده پایدار از منابع.

ب- پاسخ به اهداف مشخص، برآورد ساختن نیازهای ویژه جمعیت‌های محلی و نیل به تعریف و اجرای راه‌حلهایی که استانداردهای زندگی مردم در مناطق مبتلا به را توسعه بخشد.

پ- حفظ، انسجام، ارتقا و ارزش بخشیدن به آگاهی، دانش فنی، عرف سنتی و محلی وتضمین اینکه با توجه به قوانین و سیاستهای ملی مربوطه‌شان صاحبان اینگونه تجربیات براساس اصول مساوات و مفاد موافقت شده دو جانبه مستقیماً از منابع آن اعم از آنکه به صورت تجارتي استفاده شود و یا از آن برای توسعه فن‌آوریهای دیگر بهره گرفته شود سود خواهند برد.

ت- توسعه و تقویت تواناییهای پژوهشی ملی و زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای در کشورهای عضو در حال توسعه به خصوص در آفریقا از جمله توسعه مهارت‌های بومی، تقویت ظرفیتهای مناسب به ویژه در کشورهایی با زیربنایی پژوهشی ضعیف و توجه ویژه به تحقیقات چند منظوره و مشارکتی اقتصادی، اجتماعی.

ث- توجه به رابطه بین فقر و مهاجرت ناشی از عوامل زیست‌محیطی و بیابان‌زایی در موارد مربوط.

ج- توسعه و ارتقای ارتباط برنامه‌های مشترک پژوهشی بین سازمانهای تحقیقاتی ملی، زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای و بین‌المللی اعم از بخش خصوصی و عمومی، به منظور توسعه فن‌آوریهای پیشرفته قابل‌دسترسی و در حد استطاعت برای توسعه پایدار از طریق مشارکت مؤثر گروهها و جمعیت‌های محلی.

چ- افزایش امکان دستیابی به منابع آب در مناطق مبتلا به از طرق مختلف از جمله باروری ابرها.

۲- اولویتهای پژوهشی برای مناطق و زیر مناطق خاص که بازتاب شرایط مختلف منطقه‌ای است باید در برنامه‌های عمل گنجانده شود. کنفرانس طرفها باید به صورت زمان‌بندی شده و براساس توصیه شورای مشورتی علمی و فنی، اولویتها را مورد بررسی قرار دهد.

ماده ۱۸- انتقال، اکتساب، تعدیل و توسعه فن‌آوری

۱- اعضای متعهد براساس توافقات دو جانبه و منطبق با سیاستها و مقررات ملی خودشان تعهد می‌نمایند که اعتبار یا تسهیلات اعتباری لازم را برای انتقال، اکتساب، انطباق و توسعه فن‌آوریهای سالم به لحاظ زیست‌محیطی و قابل اجرا به لحاظ اقتصادی و قابل پذیرش به لحاظ اجتماعی و مربوط به بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی باشد فراهم سازند. اینگونه همکاریها باید به صورت دو جانبه و یا چند جانبه بوده و در صورت لزوم از تجارب کارشناسی سازمانهای بین‌الدولی و غیردولتی حداکثر استفاده را بنماید. طرفها باید به خصوص موارد زیر را رعایت نمایند:

الف- از سیستمهای اطلاعاتی موجود در سطح ملی، زیر منطقه‌ای، منطقه‌ای و بین‌المللی استفاده کامل نموده و از آنها برای مبادله و توزیع اطلاعات در زمینه فن‌آوریهای وجود و منابع آنها، خطرات زیست‌محیطی و شرایط گسترده‌ای که ممکن است به موجب آن تحصیل گردند استفاده کنند.

ب- دستیابی را به خصوص برای کشورهای مبتلا به در حال توسعه، براساس اصول مناسب شامل مقررات ترجیحی و امتیازی که به صورت دو جانبه توافق شده، با توجه به ضرورت حفظ حقوق مالکیت معنوی برای فن‌آوریهای که برای اجرای عملی نیازهای ویژه به اثرات زیست‌محیطی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، چنین فن‌آوری تسهیل نمایند.

پ- همکاریهای فنی بین کشورهای در حال توسعه مبتلا به را از طریق کمکهای مالی و یا دیگر ابزار مناسب تسهیل بخشند.

ت- توسعه همکاریهای فنی با کشورهای متعهد در حال توسعه مبتلا به از جمله بخشهایی که سیستمهای معیشتی جایگزین را ترویج می‌کنند.

ث- انجام اقدامات مناسب به منظور ایجاد شرایط بازار محلی و انگیزه مالی و غیره که موجب توسعه، تبادل اکتساب و سازگار نمودن فن‌آوریها و فنون می‌شود از جمله معیارهای حفظ مالکیت معنوی.

۲- اعضای متعهد باید بر مبنای توانمندیها و با توجه به سیاستها و قوانین ملی مربوطه‌شان اقدام به حفظ، ارتقا و استفاده از فن‌آوریهای محلی و سنتی نمایند تا در نهایت تعهدات زیر را برعهده گیرند:

الف- فهرستی از این گونه علوم و فنون را با ظرفیتهای و استعدادهاى مربوط در رابطه با جمعیت‌های محلی تهیه و از طریق سازمانهای بین‌الدولی و غیردولتی توزیع و منتشر نمایند.

ب- تضمین نمایند که اینگونه فن‌آوریها و علوم و فنون را حمایت نموده و نیز جوامع محلی براساس تساوی و توافقات چند جانبه متداول به طور مستقیم از این فن‌آوریها و با کاربرد آن در سایر فن‌آوریها بهره‌مند خواهند شد.

ج- توسعه و توزیع و انتشار اینگونه علوم و فنون و یا فن‌آوریهای را که از آن گرفته می‌شود تشویق و از آن فعالانه حمایت نمایند.

ت- تسهیلات لازم را برای سازگار نمودن اینگونه علوم و فنون و دانسته را برای کاربرد وسیع آن و همراه کردن آنها با فن‌آوریهای مدرن فراهم سازند.

قسمت ۳- اقدامات حمایتی

ماده ۱۹- ظرفیت‌سازی، آموزش و آگاهی عمومی

۱- اعضای متعهد اهمیت ظرفیت‌سازی را که شامل ایجاد مقررات نهادینه‌سازی، آموزش و توسعه ظرفیتهای محلی و ملی ذیربط می‌باشد و به منظور تلاش برای بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی است به خوبی درک می‌نمایند. اعضا در توسعه ظرفیت‌سازی موارد زیر را باید لحاظ نمایند:

الف- ساختن و توسعه ظرفیتهای در تمام سطوح به خصوص در سطح محلی از طریق مشارکت کامل مردم محلی و بومی به ویژه زنان و نوجوانان با همکاری سازمانهای غیردولتی و محلی.

ب- تقویت ظرفیت آموزشی و تحقیقاتی در سطح ملی در زمینه بیابان زدایی و خشکسالی،

پ- برقرار و یا تقویت حمایتها و گسترش خدمات به منظور ترویج روشهای فنی مربوط به صورت مؤثرتر از طریق آموزش عوامل و اعضای سازمانهای روستایی در فرآیند مشارکتی برای حفظ و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی .

ت- ترویج استفاده و توسعه علوم و دانش فنی و عرف محلی و بومی در برنامه‌های همکاریهای فنی در هر جایی که امکان دارد.

ث- سازگار کردن فن آوریهای سالم به لحاظ زیست محیطی و روشهای سنتی کشاورزی و دامداری سنتی با شرایط مدرن اجتماعی، اقتصادی،

ج- تأمین آموزشها و فن‌آوری لازم مناسب در استفاده از منابع جایگزین انرژی خصوصاً منابع انرژی تجدید شونده با هدف کاهش وابستگی به چوب به عنوان سوخت.

چ- همکاریهای مورد توافق به منظور تقویت ظرفیت کشورهای مبتلا به در حال توسعه برای توسعه و اجرای برنامه‌های جمع‌آوری، تحلیل و مبادله اطلاعات مطابق با ماده (۱۶)،

ح- یافتن راههای ابداعی ارتقای روشهای معیشتی جایگزین شامل آموزش در مهارتهای جدید.

خ- آموزش تصمیم‌گیران، مدیران و افرادی که مسئول جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات و آمار هستند با هدف استفاده از سیستم هشدار سریع در زمینه شرایط خشکسالی و تولید مواد غذایی،

د- از طریق به کارگیری مؤثر نهادها و چارچوبهای حقوقی ملی موجود و در موارد ضروری ایجاد چارچوبها و نهادهای جدید همراه با تقویت مدیریت و برنامه ریزی استراتژیک.

ذ- ایجاد برنامه‌های مبادله بازدیدکنندگان به منظور افزایش ظرفیت‌سازی در کشورهای مبتلا به از طریق یک برنامه آموزش و مطالعه.

۲- کشورهای در حال توسعه مبتلا به باید با همکاری سایر طرفها و سازمانهای غیردولتی و بین‌الدولی ذیربط بازنگری که جنبه‌ای از ظرفیتهای و تسهیلات موجود در سطح ملی و محلی انجام داده و امکان تقویت آنها را به نحو مقتضی بررسی نمایند.

۳- اعضا باید با یکدیگر و از طریق سازمانهای بین‌المللی و بین‌الدولی و غیردولتی ذیصلاح متعهد شوند که در برنامه‌های آموزشی و آگاهی عمومی در کشورهای مبتلا به سایر کشورهایی که مبتلا نشده‌اند با هدف آشنا ساختن مردم به علل و عواقب بیابان‌زایی و خشکسالی و نشان دادن اهمیت انجام اهداف این کنوانسیون همکاری نمایند. برای رسیدن به این منظور متعهدین باید موارد زیر را رعایت کنند:

الف- سازمان دهی برنامه‌های ارتقای دانش عمومی در سطح وسیع برای عموم.

ب- ارتقای دسترسی دایمی مردم به اطلاعات ذیربط و همچنین مشارکت وسیله مردم در فعالیتهای آموزشی و آگاهی بخشی،

پ- ترغیب تاسیس انجمنهایی که بتواند به افزایش آگاهی مردم کمک کنند.

ت- توسعه و مبادله کارشناس برای آموزش پرسنل کشورهای متعهد در حال توسعه مبتلا به برای برنامه‌های آموزشی و آگاهی دادن و استفاده کامل از مواد آموزشی موجود در تشکیلات و سازمانهای بین‌المللی ذیصلاح.

ث- ارزیابی نیازهای آموزشی در مناطق مبتلا به، تدوین متون درسی مناسب و توسعه برنامه‌های آموزشی موجود در تشکیلات و سازمانهای بین‌المللی ذیصلاح.

ج- ارزیابی نیازهای آموزشی در مناطق مبتلا به، تدوین متون درسی مناسب و توسعه برنامه‌های آموزشی بزرگسالان و ایجاد فرصتهای آموزشی برای آنان و به خصوص برای دختران، زنان، با هدف شناخت، حفاظت و استفاده پایدار مدیریت منابع طبیعی مناطق مبتلا به.

چ- توسعه برنامه‌های چند منظوره مشارکتی که دانش بیابان‌زایی و خشکسالی را در سیستمهای آموزشی و به صورت غیررسمی و برای بزرگسالان در نواحی دور دست و همچنین در برنامه‌های آموزشهای عملی مرتبط گرداند.

۴- کنفرانس اعضای متعاهد باید شبکه‌های منطقه‌ای مرکز آموزشی و کار ورزی برای بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی را تاسیس، یا در صورت وجود تقویت نماید. این شبکه‌ها باید توسط یک مؤسسه‌ای که ایجاد می‌شود و یا برای این منظور مأمور می‌شود، با هدف آموزش فنی، علمی و مدیریتی پرسنل و همچنین به منظور تقویت نهادهای موجود و مسئول آموزش در کشورهای مبتلا به و در جایی که مناسب باشد با نگرشی به هماهنگی برنامه‌ها و سازماندهی مبادله تجارب میان آنها، هماهنگ شود. این شبکه‌ها باید با سازمان‌های بین‌الدولی و غیردولتی مربوطه به منظور جلوگیری از دوباره کاری، همکاری نزدیک داشته باشند. ماده ۲۰- منابع مالی

۱- نظر به اهمیت محوری تامین اعتبار برای نیل به هدف کنوانسیون، اعضاء با توجه به ظرفیتهای خود باید از هر کوششی فروگذار نکرده تا این اطمینان حاصل گردد که منابع مالی برای برنامه‌های بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی تامین شده است.

۲- کشورهای پیشرفته عضو باید در این رابطه با رعایت اولویت کشورهای متعاهد مبتلا به در آفریقا و همچنین در نظر داشتن سایر کشورهای متعاهد در حال توسعه مبتلابه براساس ماده (۷) به شرح زیر تعهد نمایند:

الف- منابع مالی لازم از جمله اعانات و وامهای سهل‌الشرایط را برای حمایت از اجرای برنامه‌های بیابان‌زدایی، کاهش اثرات خشکسالی بسیج نمایند.

ب- بسیج به موقع منابع مالی کافی قابل پیش‌بینی شامل منابع مالی جدید و اضافی از تسهیلات محیط‌زیست جهانی مربوط به هزینه‌های اضافی آن دسته از فعالیتهای مرتبط با بیابان‌زدایی که با چهار زمینه اصلی آن ارتباط پیدا کرده و همچنین با مقررات و تشکیلات تسهیلات محیط‌زیست جهانی مربوط می‌شود.

پ- تسهیل در امر انتقال فن‌آوری و دانش فنی و کاربردها از طریق همکاریهای بین‌المللی

ت- با همکاری کشورهای مبتلابه متعاهد در حال توسعه، روشها و محرکهای جدیدی برای بسیج و جهت‌دهی منابع مالی از قبیل بنیادها، سازمانهای غیردولتی و دیگر بخشهای خصوص کشف و ارایه نمایند. به خصوص روشهای تبدیل قروض و ابزارها، ابداعی دیگر که سبب افزایش اعتبارات و کاهش بدهیهای خارجی کشورهای در حال توسعه مبتلابه به ویژه در آفریقا را موجب گردد.

۳- کشورهای متعاهد در حال توسعه مبتلا به با توجه به تواناییهایشان باید به بسیج منابع مالی کافی برای اجرای برنامه‌های عمل ملی خود متعهد گردند.

۴- در بسیج منابع مالی، طرفهای متعاهد باید در جستجوی استفاده کامل و بهبود کیفی دایمی تمامی روشها و منابع مالی ملی و دو جانبه و چند جانبه بوده واز برنامه‌های مشترک جمعی و موازی مالی استفاده کنند و همچنین باید درصدد استفاده از منابع مالی بخش خصوصی از جمله سازمانهای غیردولتی نیز باشند.

بدین منظور طرفهای عضو باید روشهای اجرایی منطبق با ماده (۱۴) را به طور کامل به کارگیرند.

۵- برای بسیج منابع مالی لازم مورد نیاز کشورهای متعاهد در حال توسعه مبتلابه جهت بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی طرفهای عضو باید:

الف- مدیریت منابع تخصیص یافته برای بیابان‌زدایی و همچنین کاهش اثرات خشکسالی را از طریق به کارگیری این منابع به طور مؤثر و کارا تقویت و منطبق نمایند، ارزیابی موفقیتها و کاستیها و رفع موانع تا حد امکان و در صورت نیاز، تغییر اساسی برنامه‌ها در قالب روشهای دراز مدت منطبق با اهداف این کنوانسیون باید صورت گیرد.

ب- هیأت مدیره‌های سازمانهای مالی چند جانبه و تسهیلات اعتباری و صندوقها شامل صندوقها و بانکهای توسعه‌ای منطقه‌ای، باید توجه کافی را جهت حمایت از کشورهای در حال توسعه متعاهد مبتلا به، به خصوص آفریقایی در فعالیتهایی که منجر به تسریع اجرای این کنوانسیون، به ویژه برنامه‌های عمل که آنها در چهار چوب الحاقیه‌های اجرایی منطقه‌ای پذیرفته‌اند مبذول داشته و به آن اولویت مناسب دهند،

پ- راههایی که همکاریهای منطقه‌ای و زیر منطقه‌ای را تقویت و باعث حمایت از اقدامات ملی می‌گردد، بررسی شود،

۶- سایر اعضاء تشویق می‌گردند تا به صورت داوطلبانه دانش فنی، کاربردی و فن‌آوریهای مرتبط با بیابان‌زدایی و منابع مالی را به کشورهای در حال توسعه متعاهد مبتلابه ارایه داده و یا منابع مالی را در اختیار آنان قرار دهند.

۷- اجرای کامل تعهدات کشورهای در حال توسعه متعاهد مبتلابه (مندرج در کنوانسیون) به ویژه کشورهای آفریقایی قویاً با کمک کشورهای توسعه یافته متعاهد از طریق انجام تعهداتشان در کنوانسیون شامل تعهدات مالی و انتقال فن‌آوری، عملی می‌گردد. کشورهای

توسعه یافته برای ایفای تعهداتشان بایستی به طور کامل در نظر داشته باشند که توسعه اجتماعی و اقتصادی و فقرزدایی اولویتهای نخست را در کشورهای در حال توسعه متعاقد به ویژه کشورهای آفریقایی دارا می‌باشند.

ماده ۲۱- روشهای مالی

۱- کنفرانس اعضاء باید امکان دسترسی به روشهای مالی را افزایش داده و روشها به گونه‌ای باشند که حداکثر منابع مالی را در دسترس کشورهای در حال توسعه مبتلابه به خصوص در آفریقا قرار دهند تا بتوانند به تعهدات خود براساس این کنوانسیون عمل نمایند. بدین منظور، کنفرانس اعضاء بایستی برای پذیرش، از جمله سیاستها و روشهای زیر را مورد توجه قرار دهد:

الف- تأمین اعتبارات مورد نیاز در سطح ملی، منطقه‌ای، زیر منطقه‌ای و جهانی برای فعالیتهای منطبق با مواد این کنوانسیون را تسهیل نمایند.

ب- روشهای تأمین اعتبار از منابع گوناگون، روشها، ترتیبات و ارزیابی آنها را براساس ماده (۲۰) ارتقا دهند.

پ- به صورت منظم اطلاعات لازم را در مورد منابع مالی موجود و روشهای کسب آن با هدف تسهیل همکاریها در اختیار طرفهای ذینفع و سازمانهای بین‌الدولی و غیردولتی مربوط قرار دهد.

ت- چنانچه لازم باشد تاسیس روشهای مالی مانند صندوقهای ملی بیابان زدایی از جمله صندوقهایی که سازمانهای غیردولتی را نیز در برمی‌گیرد، تسهیل نماید تا از آن طریق منابع اعتباری به سرعت و به طور مؤثر در اختیار جوامع محلی در کشورهای در حال توسعه مبتلا به قرار گیرد.

ث- روشهای مالی و صندوقهای موجود در سطح زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای به خصوص در آفریقا را تقویت نموده تا به طور مؤثرتر به اجرای کنوانسیون کمک نمایند.

۲- کنفرانس اعضاء باید از طریق روشهای مختلف موجود در سیستم سازمان ملل متحد و یا از طریق مؤسسات مالی چند جانبه تمهیدات لازم را در سطح ملی، منطقه‌ای و زیر منطقه‌ای به عمل آورد تا کشورهای در حال توسعه متعاقد بتوانند به تعهدات خود در این کنوانسیون عمل نمایند.

۳- کشورهای در حال توسعه متعاقد مبتلا به باید از روشهای همکاریهای ملی هماهنگ با برنامه‌های توسعه ملی خود استفاده کامل نموده و یا در صورت لزوم آن را ایجاد یا تقویت نمایند تا بدین وسیله از کاربرد تماس منابع مالی موجود اطمینان حاصل گردد. آنها همچنین باید از فرآیند مشارکت که در برگیرنده سازمانهای غیردولتی، گروههای محلی و بخش خصوصی باشد برای جلب اعتبار و تهیه و اجرای برنامه‌ها و رساندن اعتبارات مالی به گروهها در سطح محلی استفاده نمایند. این اقدامات را می‌توان با هماهنگی بهتر و برنامه‌ریزی انعطاف پذیرتر از سوی کمک‌دهنده‌ها به انجام رسانید.

۴- به منظور افزایش کارایی و بازده روشهای موجود مالی بدین وسیله یک روش جهانی تاسیس می‌گردد. هدف این روش جهانی تشویق فعالیتهایی است که باعث بسیج و جهت دهی منابع مالی اساسی به کشورهای در حال توسعه مبتلا به می‌گردد. این منابع شامل منابعی برای انتقال فن‌آوری به صورت اعطاء، کمک و یا با شرایط سهل و ویژه و یا سایر اشکال مشابه نیز خواهد بود. این روش جهانی تحت مدیریت و ارشاد کنفرانس اعضاء انجام وظیفه کرده و در مقابل آن مسئول خواهد بود.

۵- کنفرانس اعضا در اولین اجلاس عادی باید یکی از تشکیلات را به عنوان مقر این روش مشخص نماید. کنفرانس طرفها و سازمان مربوطه باید روی مقررات خاص این روش طوری توافق نمایند که اهداف زیر تأمین گردد:

الف- فهرستی از برنامه‌های همکاری دو یا چند جانبه‌ای را که برای اجرای کنوانسیون مهیا می‌باشد تهیه نمایند.

ب- در صورت تقاضا، طرفها را بر حسب شیوه‌های ابداعی تأمین اعتبار و منابع کمکهای اعتباری و همچنین درباره بهبود هماهنگی همکاریها در سطح ملی ارشاد نماید.

پ- اطلاعات لازم را درباره منابع مالی موجود و شیوه‌های تأمین اعتبار در اختیار طرفها و سازمانهای غیردولتی و بین‌الدولی مربوطه قرار دهد تا از آن طریق هماهنگی بین آنها را تسهیل نماید، و

ت- اقدامات خود را به اولین کنفرانس طرفهای متعاقد در آغاز دومین نشست عادی گزارش نماید.

۶- کنفرانس اعضاء باید در اولین اجلاس خود ترتیبات شایسته را در ارتباط با سازمانی که به عنوان مقر مکانیسم جهانی شناسایی گردیده جهت انجام وظایف اداری در چارچوب بودجه و منابع انسانی موجود اتخاذ نمایند.

۷- کنفرانس طرفها در سومین اجلاس عادی خود باید سیاستها، روشهای عملیاتی و فعالیتهای روش جهانی در رابطه با مفاد بند (۴) و ماده (۷) را مورد بررسی قرار دهد و براساس این بررسی اقدامات لازم را معمول نمایند.

بخش چهارم

تشکیلات

ماده ۲۲- کنفرانس اعضا

۱- کنفرانس اعضای متعاهد بدین وسیله تاسیس می‌گردد.

۲- کنفرانس اعضای متعاهد بالاترین مرجع تشکیلاتی کنوانسیون است.

کنفرانس طرفها باید در چارچوب وظایفش تصمیمات لازم را برای تقویت اجرای موثر خود اخذ نماید.

این تشکیلات باید:

الف- به طور مرتب اجرای کنوانسیون و عملکرد ترتیبات نهادی خود را براساس تجاری که در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین براساس پیشرفت دانش فنی و علمی کسب نموده بررسی نماید.

ب- تبادل اطلاعات در زمینه اقدامات متخذة توسط اعضا و تعیین شکل و جدول زمانی انتقال اطلاعات را براساس ماده (۲۶) تشویق نموده و همچنین گزارشات را بررسی و توصیه‌های لازم را ارایه نماید.

پ- تاسیس تشکیلات وابسته‌ای که برای اجرای کنوانسیون ضروری تشخیص داده می‌شود.

ت- بررسی گزارشهایی که از تشکیلات وابسته می‌رسد و ارایه پیشنهاد و رهنمود.

ث- موافقت و پذیرش آیین‌نامه کار و ضوابط مالی برای خود و تشکیلات وابسته براساس اتفاق آرا.

ح- پذیرش اصلاحات کنوانسیون براساس ماده (۳۰) و (۳۱)،

خ- تصویب نامه و بودجه فعالیتهای تشکیلات وابسته و همچنین اتخاذ ترتیبات لازم برای تامین اعتبار،

د- جلب همکاریها و استفاده از خدمات و اطلاعات ارایه شده توسط سازمانهای ملی، بین‌المللی، بین‌دولتی و غیردولتی ذیصلاح در صورت اقتضا،

ذ- تشویق و تقویت ارتباط با سایر کنوانسیونهای ذیربط و درعین حال جلوگیری از دوباره کاری و تکرار برنامه‌ها.

ر- انجام سایر وظایفی که ممکن است برای رسیدن به اهداف این کنوانسیون ضروری باشد.

۳- کنفرانس اعضا باید در اولین اجلاس، مقررات آیین‌نامه‌ای خود را به اتفاق آراء اتخاذ نماید. این مقررات شامل رویه‌های تصمیم‌گیری در زمینه مواردی خواهد بود که تا به حال تحت پوشش رویه‌های تصمیم‌گیری مقرر در کنوانسیون قرار نگرفته است. این آیین‌نامه می‌تواند شامل تعیین اکثریت معین مورد نیاز برای بعضی از تصمیمات خاص باشد.

۴- اولین اجلاس کنفرانس اعضا توسط دبیرخانه موقت که در ماده (۲۵) آمده است منعقد خواهد شد و حداکثر یک سال بعد از مجری شدن کنوانسیون تشکیل می‌گردد. جلسات عادی دوم و سوم و چهارم کنفرانس باید سالانه و جلسات عادی بعدی هر دو سال یک بار برگزار گردد مگر آنکه ترتیبات دیگری توسط اعضا اتخاذ گردد.

۵- جلسات فوق‌العاده کنفرانس اعضا در زمانهایی که توسط اعضا در جریان اجلاس عادی تعیین می‌شود و یا بنا به درخواست کتبی یکی از اعضا برگزار خواهد شد، مشروط بر اینکه درخواست مذکور سه ماه پس از ارسال آن توسط دبیرخانه دایم جهت اعضا توسط یک سوم اعضا حمایت شده باشد.

۶- در هر اجلاس عادی، کنفرانس اعضا باید یک هیأت ریسه انتخاب کنند. ساختار و وظیفه هیأت ریسه در آیین‌نامه‌های ذیربط مشخص خواهند گردید. در انتخاب هیأت ریسه توجه کافی به ضرورت تضمین توزیع عادلانه و برابر جغرافیایی اعضا و حضور کافی و مناسب کشورهای متعاهد مبتلا به، به ویژه کشورهای آفریقایی مبذول خواهد شد.

۷- سازمان ملل متحد، سازمانهای تخصصی آن و هر کشور عضو و یا ناظر در آنها که در کنوانسیون عضویت ندارد می‌توانند به عنوان ناظر در جلسات کنفرانس شرکت کنند مگر آنکه یک سوم از طرفهای حاضر به حضور وی اعتراض نمایند. هر عضو یا سازمان اعم از اینکه ملی، بین‌المللی، دولتی و یا غیردولتی باشد در صورتی که در ارتباط با موضوعات مندرج در کنوانسیون، واجد صلاحیت بوده و دبیرخانه را از

تمایل خود مطلع نموده باشد می‌تواند به عنوان عضو ناظر شرکت نماید مگر آنکه یک سوم از طرفهای حاضر به حضور وی اعتراض نمایند. پذیرش و شرکت ناظرین تابع آیین نامه پذیرفته شده توسط کنفرانس اعضاء خواهد بود.

۸- کنفرانس طرفهای متعاقد می‌تواند از سازمانهای ملی و بین‌المللی ذیصلاح که دارای تخصصهای ذیربط هستند بخواهد تا اطلاعات لازم را در زمینه قسمت (ز) ماده (۱۶) قسمت (پ) بند (۱) ماده (۱۷) و قسمت (ب) بند (۲) ماده (۱۸) جمع‌آوری و ارایه نماید. ماده ۲۳- دبیرخانه دایم

۱- یک دبیرخانه دایم بدین وسیله تاسیس می‌گردد

۲- وظایف دبیرخانه دایم به شرح زیر است:

الف- ترتیب تشکیل جلسات کنفرانس و سازمانهای وابسته به آن که براساس کنوانسیون تاسیس گردیده و تامین خدمات مورد نیاز آن.

ب- جمع‌آوری و توزیع گزارشات که به آن تسلیم می‌گردد.

پ- فراهم کردن تسهیلات لازم حسب درخواست، برای کشورهای در حال توسعه مبتلا به، به خصوص در آفریقا در امر گردآوری و ارایه اطلاعات لازم براساس پیش بینی‌های کنوانسیون.

ت- هماهنگی فعالیتهای خود با دبیرخانه‌های سایر نهادهای بین‌المللی و کنوانسیونها. ث- انجام ترتیبات اداری و قراردادی، تحت ارشاد کنفرانس اعضاء که برای انجام وظایف خود ممکن است نیاز داشته باشد.

ج- تهیه گزارش اجرای وظایفی که براساس کنوانسیون به عهده آن گذاشته شده است و ارایه آن به کنفرانس اعضاء.

چ- انجام سایر وظایف مربوط به حوزه دبیرخانه که ممکن است توسط کنفرانس اعضاء به آن محول شود.

۳- کنفرانس اعضاء باید در اولین اجلاس خود یک دبیرخانه دایم را تعیین نموده و ترتیبات لازم جهت کارکرد آن را اتخاذ نماید.

ماده ۲۴- کمیته علمی و فنی

۱- یک کمیته علمی و فنی به عنوان تشکیلات وابسته به کنفرانس اعضاء بدین وسیله تشکیل می‌گردد. وظیفه این کمیته تهیه و ارایه اطلاعات و راهنماییهای علمی و فنی مربوط به بیابان‌زایی و کاهش اثرات خشکسالی است. این کمیته در ارتباط با تشکیل اجلاس عادی کنفرانس اعضاء تشکیل جلسه خواهد داد. این کمیته شامل شاخه‌های تخصصی مختلف بوده و مشارکت در آن برای همه اعضاء آزاد است. این کمیته از نمایندگان ذیصلاح کشورها در زمینه تخصصی تشکیل خواهد کرد.

۲- کنفرانس باید یک هیأت کارشناسی متشکل از کارشناسان ذیربط تشکیل دهد. اعضای این هیأت توسط اعضا کتباً با در نظر گرفتن نیازهای مختلف تخصصی و توزیع جغرافیایی وسیع معرفی خواهند شد.

۳- کنفرانس اعضاء می‌تواند در صورت نیاز، از طریق کمیته، یک گروه کاری موقت را مأمور نماید تا در زمینه‌های خاص مربوط به بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی اطلاعات و توصیه‌های لازم را تهیه نمایند. اعضای این گروه باید از بین افرادی که نامشان در هیأت کارشناسی قبلی آمده است انتخاب و موضوع تنوع تخصصها و توزیع جغرافیایی نیز رعایت گردد. این کارشناسان باید دارای پشتوانه‌ای علمی و تجارب صحرائی بوده و انتصاب آنها از سوی کنفرانس اعضاء با معرفی کمیته صورت می‌گیرد. کنفرانس اعضاء درباره شرح وظایف و برنامه کار آنان تصمیم‌گیری خواهد کرد.

ماده ۲۵- شبکه‌ای نمودن تشکیلات، نهادها و آژانسها

۱- کمیته علمی و فنی تحت نظارت کنفرانس اعضاء، تمهیدات لازم را برای بررسی و ارزیابی شبکه، تشکیلات، آژانسها و نهادهای ذیربط موجود که مایل به عضویت در شبکه هستند، به عمل خواهد آورد. این شبکه باید اجرای کنوانسیون را حمایت نماید.

۲- براساس نتایج تحقیقات و ارزیابی مندرج در بند (۱)، کمیته علمی و فنی توصیه‌هایی را در ارتباط با طرق و وسایل تقویت و تسهیل شبکه‌ای شدن در سطح محلی، ملی و دیگر سطوح ارایه خواهد نمود. این توصیه‌ها باید با در نظر گرفتن تامین نیازهای مندرج در مواد (۱۶) تا (۱۹) باشد.

۳- با ملحوظ نمودن این توصیه‌ها، کنفرانس اعضاء باید:

الف- مناسبترین واحدهای ذیربط ملی، زیرمنطقه‌ای، منطقه‌ای و بین‌المللی جهت شبکه‌ای شدن را شناسایی و رویه‌های کاری و چارچوب زمانی آن را پیشنهاد نماید.

ب- واحدهایی را که برای تسهیل و تقویت تشکیل شبکه مناسبترین هستند در کلیه سطوح شناسایی نماید.

- ۱- هر کشور عضو، از طریق دبیرخانه دائمی باید اقداماتی را که برای اجرای این کنوانسیون انجام داده است برای بررسی در جلسات عادی به کنفرانس اعضا گزارش نماید. کنفرانس اعضا باید تقویم زمان ارائه گزارش و چارچوب آنها را مشخص کند.
- ۲- کشورهای متعهد مبتلابه، بنا بر ماده (۵) باید استراتژیها و همچنین سایر اطلاعات مربوط به اقدامهای خود را تهیه نمایند.
- ۳- کشورهای متعهد مبتلابه، که براساس مواد (۹) تا (۱۵) اقدام به اجرای برنامه عمل می‌نمایند، باید جزییات برنامه‌ها و اقدامات خود را گزارش دهند.
- ۴- هر گروه از کشورهای متعهد مبتلابه می‌توانند در مورد اقداماتی که در سطح زیر منطقه‌ای و یا منطقه‌ای و در چارچوب برنامه‌های عمل انجام می‌دهند، ارتباط مشترک ایجاد نمایند.
- ۵- طرفهای متعهد توسعه یافته باید اقداماتی را که برای کمک در تهیه و اجرای برنامه‌های عمل انجام داده‌اند از جمله اطلاعات مربوط به منابع مالی که براساس کنوانسیون تهیه کرده‌اند یا در حال تهیه آن هستند گزارش نمایند.
- ۶- اطلاعاتی که براساس بندهای (۱) تا (۴) واصل می‌شود باید توسط دبیرخانه دائمی هرچه سریعتر به کنفرانس اعضا و نهادهای ذیربط وابسته انتقال داده شود.
- ۷- کنفرانس اعضا بایستی حسب تقاضای کشورهای در حال توسعه مبتلابه، به خصوص کشورهای آفریقایی، تسهیلاتی را در خصوص ارائه خدمات مالی و فنی به منظور جمع‌آوری و انتقال اطلاعات براساس این ماده و همچنین تشخیص نیازهای مالی و فنی مربوط به برنامه‌های عمل برای آنان فراهم سازد.

ماده ۲۷- اقداماتی برای حل مشکلات اجرایی برنامه

- کنفرانس اعضا باید آیین‌نامه‌ها و روشهای نهادی جهت حل مشکلاتی که ممکن است در زمینه اجرای این کنفرانس پیش آید ملحوظ داشته و آنها را تصویب نماید.
- ماده ۲۸- حل اختلافات
- ۱- اعضا باید هر نوع اختلاف بین خود را در رابطه با تفسیر یا کاربرد این کنوانسیون از طریق مذاکره، یا سایر روشهای صلح‌آمیز انتخابی خودشان رفع نمایند.
 - ۲- در زمان تنفیذ، قبول، تصویب و یا پیوستن به این کنوانسیون و یا بعد از آن دولت عضوی که عضو سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای نباشد، می‌تواند اختلاف خود را راجع به تفسیر یا کاربرد این کنوانسیون به صورت مکتوب به امین اعلام نماید.
در این رابطه برای رفع اختلاف با هر طرف دیگری که چنین تعهدی را پذیرفته است، اجباراً از یک یا هر دو روش ذیل استفاده می‌نماید:
الف- داوری براساس روشی که به صورت الحاقیه در اسرع وقت به تصویب کنفرانس اعضا خواهد رسید، صورت خواهد گرفت.
ب- ارجاع اختلافات به دیوان دادگستری بین‌المللی.
 - ۳- در صورتی که یک طرف متعهد عضو سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای باشد می‌تواند اظهارنامه خود را درخصوص داوری مطابق با روشی که در قسمت (الف) بند (۲) آمده است تقدیم نماید.
 - ۴- اظهارنامه‌ای که براساس بند (۲) ارائه می‌شود تا زمانی که اعتبار دارد و یا تا سه ماه بعد از وصول یادداشت فسخ آن به امین به قوت خود باقی است.
 - ۵- انقضای مهلت یک اظهارنامه، یادداشت فسخ و یا اظهارنامه جدید نباید به هیچ نحوی روی جریان رسیدگی که در نزد دیوان دادگستری بین‌المللی یا دادگاه داوری مطرح است اثر بگذارد، مگر آنکه طرفهای دعوا به شکل دیگر توافق کرده باشند.
 - ۶- چنانچه طرفهای دعوا روش مندرج در بند (۲) یا هر روش مطابق با بند (۲) را قبول نداشته باشند و اگر بعد از گذشت ۱۲ ماه از اعلام اختلاف توسط یکی از طرفها به دیگری قادر به رفع اختلاف نشوند، موضوع بنا به درخواست یکی از طرف دعوی براساس روش مورد قبول کنفرانس اعضا که به محض آماده شدن به صورت الحاقیه آورده خواهد شد به کمیسیون حل اختلاف ارجاع خواهد شد.

۱- الحاقیه‌ها جزو لاینفک این کنوانسیون بوده مگر اینکه به گونه‌ای دیگر عنوان شده باشد و هر استنادی به این کنوانسیون استناد به الحاقیه‌ها نیز می‌باشد.

۲- طرفها باید مفاد این الحاقیه‌ها را به گونه‌ای که مطابق با حقوق و تعهدات خود به موجب عنوان مواد این کنوانسیون باشد، تفسیر و تعبیر نمایند.

ماده ۳۰- اصلاحات در کنوانسیون

۱- هر کدام از طرفها می‌توانند اصلاحاتی را درخصوص کنوانسیون پیشنهاد کنند.

۲- تغییرات و اصلاحات در کنوانسیون باید در جلسات عادی کنفرانس اعضا تصویب شود. متن هر گونه تغییر پیشنهادی باید از طریق دبیرخانه و حداقل ۶ ماه قبل از تشکیل اجلاسی که باید در آن جهت تصویب مطرح شود به اعضا ابلاغ شده باشد. دبیرخانه دایم همچنین باید اصلاحات پیشنهادی را به امضاء کنندگان کنوانسیون اعلام نماید.

۳- اعضا باید کوشش نمایند تا اصلاحات پیشنهادی به اتفاق آراء به تصویب برسد. در صورتی که تلاشها برای کسب اتفاق آراء به نتیجه نرسید و توافقی حاصل نگردید، این اصلاحات به عنوان آخرین راه‌حل می‌تواند به رأی گذارده شده به تصویب دو سوم اعضای حاضر رأی دهنده در اجلاس برسد. اصلاحاتی که تصویب می‌شود باید از سوی دبیرخانه به امین اعلام گردد و امین آن را به اطلاع اعضای برای تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن برساند.

۴- اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوست مربوط به اصلاحات پیشنهادی باید به امین سپرده شود. اسنادی که براساس بند (۳) مورد قبول واقع می‌شود در نودمین روز پس از تاریخ وصول اسناد مورد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن حداقل دوسوم اعضا کنوانسیون که در زمان پذیرش اصلاحات پیشنهادی حضور داشته‌اند توسط امین از قوت قانونی برخوردار می‌گردد.

۵- اصلاحات برای سایر طرفها در نودمین روز بعد از وصول سند قبولی، پذیرش یا تصویب یا تراضی آنها به دفتر امین، قوت قانونی خواهد یافت

۶- در این ماده و ماده (۳۱) منظور از اعضای حاضر و رأی‌دهنده، حضور اعضا و دادن رأی مثبت و منفی است.

ماده ۳۱- تصویب و اصلاح الحاقیه

۱- هر الحاقیه جدید به کنوانسیون و یا هر اصلاحی در الحاقیه‌ها به جز الحاقیه‌های ناحیه‌ای باید برابر روشی که در ماده (۳۰) گفته شد انجام شود. در مورد الحاقیه‌های جدید ناحیه‌ای یا اصلاح آنها باید اکثریتی که در بالا گفته شد شامل دو سوم اعضای حاضر شرکت‌کننده در رأی‌گیری از همان ناحیه نیز باشد. تصویب یا اصلاح الحاقیه باید توسط امین به همه طرفها ابلاغ شود.

۲- یک الحاقیه به جز الحاقیه اجرایی جدید منطقه‌ای یا یک اصلاحیه در یک الحاقیه به جز اصلاحیه هر الحاقیه اجرایی منطقه‌ای که براساس بند (۱) تصویب شده باشد (۶) ماه بعد از ابلاغ آن به طرفهایی که همان الحاقیه یا اصلاحیه را پذیرفته‌اند صورت قانونی خواهد گرفت مگر برای اعضای که کتباً عدم موافقت خود را با چنین الحاقیه یا اصلاحیه‌ای ظرف همین مدت به امین اعلام نموده باشند. چنین الحاقیه یا اصلاحیه‌ای برای کشورهایی که عدم موافقت خود را پس بگیرد و از روز نودم وصول این عدم موافقت توسط امین، قانونی خواهد بود.

۳- هر الحاقیه جدید منطقه‌ای و یا اصلاحیه‌های مربوط به الحاقیه‌های اجرایی منطقه‌ای که براساس بند (۱) تصویب شده (۶) ماه پس از ابلاغ توسط امین به طرفهای تصویب‌کننده قوت قانونی می‌یابد، مگر در موارد ذیل:

الف- طرف متعاهدی که کتباً در طول این (۶) ماه عدم موافقت خود را با الحاقیه جدید اجرایی منطقه‌ای یا اصلاحیه آن به امین اعلام نموده باشد از روز نودم وصول عدم موافقت آن کشور توسط امین، برای آن کشور قوت قانونی خواهد یافت.

ب- هر طرفی که براساس بند (۴) ماده (۲۴) اظهارنامه خود را در رابطه با یک الحاقیه اجرایی جدید ناحیه‌ای یا اصلاح آن، ارسال نماید از روز نودم وصول سند تنفیذ، پذیرش، تصویب و یا پیوستن به این الحاقیه برای آن طرف قوت قانونی خواهد یافت.

۴- در صورتی که تصویب یک الحاقیه یا اصلاحیه مستلزم اصلاح کنوانسیون باشد آن الحاقیه یا اصلاحیه یک الحاقیه، تازمان اصلاح کنوانسیون قانونی نخواهد بود.

ماده ۳۲- حق رأی

۱- به جز موردی که در بند (۲) گفته خواهد شد هر عضو کنوانسیون حق یک رأی دارد.

۲- سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای در موارد مربوط به خود به تعداد اعضای خود که متعاهد به کنوانسیون هستند دارای حق رأی می‌باشند در صورتی که کشورهای عضو این گونه سازمانها از حق خود برای رأی دادن استفاده کنند، سازمان نباید از حق او مجدداً استفاده کند و بالعکس.

بخش ششم

مقررات نهایی

ماده ۳۳- امضاء

کنوانسیون برای امضاء در تاریخ (۱۴) الی (۱۵) اکتبر ۱۹۹۴ برابر با (۲۳) مهرماه سال ۱۳۷۳ هجری شمسی توسط دول عضو سازمان ملل متحد یا سازمان تخصصی وابسته به آن یا اعضای که اساسنامه دیوان دادگستری بین‌المللی را پذیرفته‌اند و همچنین سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای در پاریس مفتوح می‌باشد. همچنین کنوانسیون برای امضاء در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک تا تاریخ (۱۳) اکتبر ۱۹۹۵ برابر با (۲۱) مهره ماه سال ۱۳۷۴ هجری شمسی مفتوح خواهد ماند.

ماده ۳۴- تنفیذ، پذیرش، تصویب و پیوستن به کنوانسیون

۱- کنوانسیون باید به تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن دولتها و سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای برسد. کنوانسیون یک روز بعد از آنکه برای امضاء بسته شد برای پیوستن سایرین به آن باز خواهد بود. اسناد اعلام تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن باید به امین سپرده شود.

۲- چنانچه یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای که اعضای آن عضو کنوانسیون نیستند، به کنوانسیون به پیوند ملزم به رعایت تعهدات مندرج در کنوانسیون خواهد بود. در صورتی که یک یا چند کشور از اعضای اینگونه سازمانها طرف کنوانسیون باشند باید سازمان مزبور و اعضای آن درباره مسئولیتهای مربوطه خودشان برای انجام تعهدات خود در قبال کنوانسیون تصمیم‌گیری کنند. در چنین مواردی این سازمان و دول عضو آن نمی‌توانند همزمان از حق خود در کنوانسیون استفاده نمایند.

۳- سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای در سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن به کنوانسیون باید میزان صلاحیت خود را در رابطه با موارد حاکم بر کنوانسیون اظهار نمایند. آنها همچنین باید فوراً امین را در مورد هر گونه تغییری که در میزان صلاحیت آنها داده می‌شود آگاه سازند و امین نیز باید این تغییرات را به طرفها ابلاغ نماید.

۴- هر کشور در سند، تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن خود می‌تواند اعلام نماید که الحاقیه اجرایی منطقه‌ای جدید یا هر نوع اصلاحات مربوط به آن فقط زمانی قابل اجرا خواهد بود که آن کشور سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن را به امین تحویل داده باشد.

ماده ۳۵- ترتیبات موقتی

وظایف دبیرخانه که در ماده (۲۳) آمده است تا پایان اولین اجلاس کنفرانس طرفها به صورت موقت به عهده دبیرخانه است که در قطعنامه شماره ۴۷/۱۸۸ مورخ بیست و دوم دسامبر ۱۹۹۲ برابر با اول دی ماه سال ۱۳۷۱ هجری شمسی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد تعیین شده است.

ماده ۳۶- اعتبار قانونی یافتن

۱- کنوانسیون در نودمین روز پس از سپردن پنجاهمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن، قوت قانونی خواهد یافت.

۲- برای هر دولت یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای که کنوانسیون را تنفیذ، پذیرش، تصویب نموده یا بدان پیوسته است این کنوانسیون در نودمین روز پس از سپردن پنجاهمین فقره سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا پیوستن به کنوانسیون، صورت قانونی به خود خواهد گرفت.

۳- برای اجرای مفاد بندهای (۱) و (۲) سندی که توسط یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای تسلیم می‌شود نباید به عنوان سند جدید علاوه بر آنچه اعضای آن سازمان سپرده‌اند محسوب شود.

ماده ۳۷- ملاحظات

هیچگونه حق شرطی در این کنوانسیون مجاز نمی‌باشد.

ماده ۳۸- کناره‌گیری

۱- سه سال پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون عضو متعهد می‌تواند با اعلام کتبی به امین از کنوانسیون کناره‌گیری کند.
۲- هر گونه کناره‌گیری یک سال بعد از وصول درخواست به امین قانونی شده مگر اینکه در درخواست کناره‌گیری تاریخ دیرتری اعلام شده باشد.

ماده ۳۹- امین

دبیر کل سازمان ملل متحد امین این کنوانسیون خواهد بود.

ماده ۴۰- متون موثق

نسخه اصلی کنوانسیون حاضر که متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی آن دارای اعتبار یکسان هستند نزد دبیر کل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد.

بنا به مراتب بالا امضاء کنندگان زیر با دارا بودن اختیارات کافی، کنوانسیون حاضر را امضاء نمودند.

در تاریخ هفدهم ماه ژوئن سال یکهزار و نهمصد و نود و چهار میلادی برابر با بیست و هفتم خرداد ماه سال یکهزار و سیصد و هفتاد و سه هجری شمسی در پاریس تنظیم گردید.

الحاقیه ۱

الحاقیه اجرایی منطقه‌ای آسیا

ماده ۱- حیطه شمول (SCOPE)

این الحاقیه مربوط به آفریقا و در ارتباط با هر یک از کشورهای متعهد بوده و منطبق با کنوانسیون به ویژه ماده (۷)، با هدف بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در مناطق خشک و نیمه خشک و خشک نیمه مرطوب می‌باشد.

ماده ۲- هدف

هدف از این الحاقیه، در سطوح ملی، منطقه‌ای و زیرمنطقه‌ای آفریقا و با توجه به شرایط خاص آن عبارت است از:

الف- شناسایی اقدامات و ترتیبات شامل نوع و مراحل مساعدت کشورهای توسعه یافته بر طبق مفاد مربوطه با کنوانسیون.

ب- اجرای مؤثر و عملی کنوانسیون با در نظر گرفتن شرایط خاص کشورهای آفریقایی.

پ- توسعه فعالیتها و فرآیندهای مربوط به بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در مناطق خشک، نیمه خشک و خشک نیمه مرطوب آفریقا.

ماده ۳- شرایط خاص منطقه آفریقا

کشورهای منطقه برای انجام تعهدات خود در چارچوب کنوانسیون، در اجرای الحاقیه آفریقا باید راهبردهایی که مطابق با شرایط ویژه آفریقا می‌باشد به شرح زیر مدنظر قرار بدهند:

الف- نسبت به بالای مناطق خشک، نیمه خشک و خشک نیمه مرطوب،

ب- شمار قابل توجه کشورها و جمعیت‌هایی که بیابان‌زایی و وقوع مکرر خشکسالی جدی فصلی اثرات منفی بر آنها می‌گذارد،

پ- تعداد زیاد کشورهای مبتلا به محصور در خشکی،

ت- فقر وسیع در اکثر کشورهای مبتلا به، تعداد کشورهای کمتر توسعه یافته در میان آنها و نیاز آنها به مقادیر زیادی مساعدت خارجی، به صورت کمک بلاعضو و وام‌های با شرایط ترجیحی به منظور تعقیب اهداف توسعه‌ای خودشان،

ث- شرایط سخت اقتصادی، اجتماعی که با شرایط سخت و ناپایداری تجاری بدتر شده، قروض خارجی و عدم ثبات سیاسی که تمام اینها منجر به مهاجرت داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی می‌شود،

ج- اتکای زیاد مردم به منابع طبیعی برای بقای همراه با اثرات عوامل جمعیتی، ضعف فن آوری و اقدامات تولیدی ناپایدار که منجر به تخریب جدی منابع شده است.

چ- عدم وجود چارچوب تشکیلاتی و قانونی، ضعف اساسی، زیربنایی و ظرفیت غیر کافی علمی، فن آوری و آموزشی و در نتیجه احتیاج مبرم به ظرفیت‌سازی.

ح- نقش اول فعالیت‌های بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در اولویت‌های توسعه ملی کشورهای مبتلا به، آفریقایی.

ماده ۴- وظایف و تعهدات کشورهای مبتلا به آفریقایی

۱- کشورهای آفریقایی عضو، متناسب با تواناییهای خود موارد ذیل را تقبل می‌نمایند:

الف- پذیرش، بیابان زدایی و یا کاهش اثرات خشکسالی به عنوان استراتژی اصلی آنها در تلاش برای از بین بردن فقر.

ب- توسعه همکاریها و همگرایی منطقه‌ای، با روح همبستگی و مشارکت براساس تمایلات متقابل در برنامه‌ها و فعالیتهای مرتبط با بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی

پ- تقویت و منطقی نمودن مؤسسات موجود مرتبط با بیابان‌زایی و خشکسالی و در صورت لزوم به کارگیری سایر مؤسسات موجود به منظور فعال کردن آنها و تضمین بهره‌وری بیشتر از منابع،

ت- ارتقای تبادل اطلاعات فن‌آوری و دانش فنی و همچنین اقداماتی در این زمینه بین کشورهای منطقه، و

ث- توسعه برنامه‌هایی برای کاهش اثرات خشکسالی در مناطق تخریب شده در اثر بیابان‌زایی و یا خشکسالی.

۲- براساس تعهدات عمومی مندرج در مواد (۴) و (۵) کنوانسیون، کشورهای آفریقایی عضو بایستی سعی نمایند تا:

الف- نسبت به تخصیص مقادیر مالی لازم از بودجه‌های ملی خود، متناسب با شرایط و تواناییهای ملی، اقدام نمایند به گونه‌ای که منعکس‌کننده اولویت جدید که آفریقا برای پدیده بیابان‌زایی و یا خشکسالی قایل است، باشد.

ب- اصلاحاتی که فعلاً در راستای تمرکز زدایی با تملک منابع و همچنین تقویت مشارکت جمعیت و جوامع ملی در حال انجام می‌باشد را حفظ و تقویت نمایند.

پ- منابع مالی اضافی و جدید را شناسایی، تواناییهای ملی موجود با اولویت را گسترش داده و بسیج منابع مالی داخلی را تسهیل نمایند.

ماده ۵- تعهدات و وظایف کشورهای توسعه یافته

۱- کشورهای توسعه یافته عضو کنوانسیون در راستای اجرای وظایف خود مطابق با مواد (۴)، (۶) و (۷) کنوانسیون بایستی به کشورهای آفریقایی مبتلا به عضو اولویت داده و در این راستا باید:

الف- آنها را در بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی از طریق اقداماتی نظیر تامین تسهیل دسترسی به منابع مالی و دیگر منابع و ارتقای تأمین مالی و یا تسهیل تأمین مالی، سازگاری و دسترسی به فن‌آوری و فنون زیست‌محیطی مناسب یاری کنند و سیاستهای فقرزدایی آنها را به عنوان استراتژی مرکزیشان مدنظر قرار دهند.

ب- اختصاص منابع قابل توجه و یا افزایش منابع برای بیابان زدایی و یا کاهش اثرات خشکسالی را ادامه دهند.

پ- آنها را در تقویت ظرفیتهای آنها به منظور قادر ساختنشان در تدوین چارچوبهای نهادی و همچنین تواناییهای علمی و فنی جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات و توسعه و تحقیق

در جهت بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی یاری دهند.

۲- سایر کشورهای عضو می‌توانند به صورت داوطلبانه، فن‌آوری، دانش فنی مربوط به بیابان زدایی و یا منابع مالی برای کشورهای مبتلا به آفریقایی را فراهم نمایند. انتقال چنین دانش، فنون و تکنیکهایی از طریق همکاری بین‌المللی تسهیل می‌شود.

ماده ۶- چارچوب برنامه‌ریزی استراتژیک برای توسعه پایدار

۱- برنامه‌های عمل ملی در کشورهای مبتلا به آفریقایی باید به عنوان یک جزو اصلی و مکمل تدوین سیاستهای ملی برای توسعه پایدار محسوب شود.

۲- یک روند مشورتی و مشارکتی که در برگیرنده سطوح متناسبی از دولت، مردم محلی، جمعیتها و سازمانهای غیردولتی باشد، وظیفه‌ارایه رهنمود از طریق یک برنامه‌ریزی منعطف، در خصوص یک استراتژی را به عهده گیرد تا امکان حداکثر مشارکت اقشار و جمعیتهای بومی را فراهم نماید. در صورت لزوم و بنا به درخواست کشور آفریقایی مبتلا به عضو کنوانسیون، آژانسهای کمک‌دهنده چند جانبه و دو جانبه می‌توانند در این روند مشارکت داشته باشند.

ماده ۷- جدول زمانی برای تهیه برنامه‌های عمل

در صورت لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون، کشورهای آفریقایی عضو به طور مقتضی با همکاری سایر اعضای جامعه بین‌الملل بایستی تا حد امکان موقتاً نسبت به اجرای مفادی از کنوانسیون که مربوط به آماده‌سازی برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای می‌باشد، اقدام نمایند.

ماده ۸- مفاد برنامه‌های عمل ملی

۱- مطابق با ماده (۱۰) کنوانسیون، استراتژی کلی برنامه‌های عمل ملی بایستی با تکیه بر روشهای مشارکتی و ترکیب استراتژیهای فقرزدایی با اقدامات بیابان زدایی در جهت کاهش اثرات خشکسالی، بر برنامه‌های توسعه منسجم محلی تأکید نماید. این برنامه بایستی سعی در تقویت توانایی مسئولین محلی داشته و نسبت به حضور فعال جمعیتها، قشرها و گروههای محلی اطمینان حاصل نموده و آموزش و پرورش بسیج سازمانهای غیردولتی غیرمتخصص و تقویت ساختاری غیرمتمرکز دولتی تأکید نماید.

۲- برنامه‌های عمل ملی باید متناسب با شرایط، عوامل ملی زیر را در برداشته باشد: الف- استفاده از تجارب قبلی در زمینه بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در تدوین و اجرای برنامه‌های عمل ملی با مدنظر قرار دادن شرایط اقتصادی، اجتماعی و محیط‌شناسی.

ب- شناسایی عوامل بیابان‌زایی و یا خشکسالی و منابع و ظرفیتهای در دسترس و مورد نیاز و اتخاذ سیاستها و اقدامات نهادی و سایر اقدامات واکنشی و اقدامات لازم به منظور مبارزه با پدیده‌های مذکور و یا کاهش اثرات خشکسالی.

پ- گسترش مشارکت افشار و اجتماعات محلی شامل زنان، کشاورزان، دامپروران و واگذاری مسئولیتهای بیشتری به آنها در مدیریت.

۳- برنامه‌های عمل ملی همچنین باید متناسب با شرایط، حاوی موارد ذیل باشد:

الف- اقداماتی به منظور بهبود محیط‌زیست اقتصادی با نگرش فقرزدایی:

(۱)- افزایش درآمدها و فرصتهای شغلی مخصوصاً برای فقیرترین مردم جامعه از طریق:

- ایجاد بازاریابی برای محصولات کشاورزی و دامی

- ایجاد ابزارهای مالی و مطلوب برای نیازهای محلی

- تشویق تنوع در کشاورزی و تشکیل شرکتهای کشاورزی، و

- توسعه فعالیتهای اقتصادی کشاورزی و غیرکشاورزی.

(۲)- توسعه بلند مدت چشم‌اندازهای اقتصاد روستایی از طریق ایجاد:

- محرکهایی برای سرمایه‌گذاری سودمند و دسترسی به وسایل تولید، و

- سیاستهای مالیاتی و پولی و اقدامات بازرگانی که باعث ارتقا شود.

(۳)- تبیین و کاربرد سیاستهای جمعیتی و مهاجرتی به منظور کاهش فشار جمعیت روی زمین، و

(۴)- توسعه استفاده از محصولات مقاوم به خشکی و به کارگیری سیستمهای کشاورزی منسجم در زمینهای خشک برای تأمین اهداف امنیت غذایی.

ب- اقدامات مربوط به حفظ منابع طبیعی:

(۱)- حصول اطمینان از مدیریت پایدار و منسجم منابع طبیعی شامل:

- زمین کشاورزی و مرتع

- پوشش گیاهی و حیات وحش

- جنگلها

- منابع آب

- تنوع زیستی

(۲)- آموزش، تقویت آگاهی عمومی و محافل آموزشی محیط‌زیستی و ترویج دانش روشهای مربوط به مدیریت پایدار منابع طبیعی، و

۳- حصول اطمینان از استفاده موثر از منابع متنوع انرژی، ارتقای منابع دیگر انرژی خورشیدی، انرژی باد، بیوگاز و ترتیبات لازم برای انتقال و پذیرش فن‌آوری مرتبط به منظور کاهش فشار بر منابع طبیعی حساس (شکندنده).

پ- اقداماتی برای بهبود برنامه‌ریزی نهادی:

(۱)- تقویت نقشها و مسئولیتهای دولت مرکزی و مقامات محلی در چارچوب سیاست برنامه ریزی استفاده از زمین.

(۲)- تشویق سیاست تمرکز زدایی، فعال، واگذاری مسئولیت مدیریت و تصمیم‌گیری به مقامات محلی و تشویق ابتکارات و قبول مسئولیت توسط جوامع محلی و ساختارهای محلی،

(۳)- تنظیم چارچوب، منظم و نهادی مدیریت منابع طبیعی به نحو مطلوب به منظور تأمین مالکیت اراضی برای جمعیتهای محلی.

ت- اقدامات برای بهبود دانش بیابان زدایی:

(۱)- ارتقای تحقیقات و جمع‌آوری، تکمیل و مبادله اطلاعات علمی، فنی و اجتماعی- اقتصادی بیابان‌زایی،

(۲) - توسعه قابلیت‌های ملی در تحقیق و جمع آوری، مرحله‌بندی، تبادل و تحلیل اطلاعات تا اینکه فهم بیابان‌زایی افزایش یافته و از نتایج تحلیلها در ابعاد اجرایی استفاده شود.

(۳) - تشویق مطالعات میان مدت و بلند مدت:

- روندهای فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در مناطق مبتلا به.

- روندهای کیفی و کمی در منابع طبیعی.

- تاثیرات متقابل آب و هوا و بیابان‌زایی.

ث- اقدامات به منظور نظارت و ارزیابی اثرات خشکسالی:

(۱) - توسعه استراتژی‌هایی به منظور ارزیابی اثرات تنوع طبیعی آب و هوا بر روی خشکسالی و بیابان‌زایی منطقه‌ای و یا استفاده از پیش‌بینی‌های تنوع آب و هوایی بر فعالیتهای زمانی فصلی و تلاش در جهت کاهش اثرات خشکسالی،

(۲) - امکانات اخطار دهی سریع، مدیریت مؤثر امداد رسانی و کمکهای غذایی در مواقع اضطراری و توسعه سیستمهای ذخیره و توزیع مواد غذایی، برنامه‌های حفاظت از دام و اقدامات مردمی و شیوه‌های جایگزین امرار معاش برای مناطق مستعد خشکی.

(۳) - نظارت و ارزیابی تخریبهای محیط‌شناسی (زیستی) به منظور تهیه اطلاعات مطمئن و به موقع در خصوص روند و مراحل تخریب منابع به منظور تسهیل بهتر سیاست‌گذاری و واکنشها.

ماده ۹- تهیه برنامه‌های عمل ملی و شاخصهای اجرا و ارزیابی

هر کدام از کشورهای آفریقایی مبتلا به عضو، بایستی یک رکن هماهنگ‌کننده ملی که به عنوان تسریع‌کننده در آماده‌سازی، اجرا و ارزیابی برنامه، عمل ملی عمل می‌کند معرفی نماید. رکن هماهنگ‌کننده باید با توجه به ماده (۳) کنوانسیون در صورت اقتضا به شرح زیر عمل نماید:

الف- شناسایی و بررسی فعالیتهایی را به عهده گیرد و ابتدائاً بر روند مشورتهای محلی شامل جمعیتها و اقشار محلی توجه نماید و در این راه از همکاری مقامات دولتی محلی کشورهای توسعه یافته عضو سازمانهای بین‌الدولی و غیردولتی در مشورتهای اولیه در زمینه نگرانیهای مذکور در سطح محلی استفاده نماید.

ب- شناسایی و تجزیه و تحلیل مشکلات، نیازها و شکافهایی که توسعه و استفاده پایدار از زمین را تحت تاثیر قرار می‌دهد و اقدامات توصیه شده به منظور اجتناب از دوباره کاری از طریق استفاده کامل از تلاشهای در حال انجام و ارتقای اجرای نتایج.

پ- تسهیل، طراحی و تنظیم فعالیتهای پروژه‌ها بر پایه روشهای منعطف به منظور حصول اطمینان از مشارکت فعال اقشار مناطق مبتلا به برای به حداقل رساندن جنبه‌های منفی چنین فعالیتهایی و شناسایی و اولویت بخشیدن شرایط لازم برای کمک لازم و همکاری تکنیکی،

ت- تدوین شاخصهایی به منظور حصول اطمینان و ارزیابی برنامه‌های عمل ملی که در برگیرنده اقدامات کوتاه مدت، میان مدت، بلند مدت، و اجرای چنین برنامه‌هایی باشد، و

ث- تهیه گزارش پیشرفت کار اجرایی برنامه‌های عمل ملی.

ماده ۱۰- چارچوب سازمانی برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای

۱- بر طبق ماده (۴) کنوانسیون کشورهای آفریقایی عضو باید در تهیه و اجرای برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای در مناطق آفریقایی غربی، جنوبی، شمالی، شرقی و مرکزی همکاری نمایند در این ارتباط می‌توان مسئولیتهای ذیل را به سازمانهای بین‌الدولی مربوطه زیر منطقه‌ای واگذار نمود:

الف- اقدام به عنوان نقطه تماس برای فعالیتهای مقدماتی و هماهنگی اجرای برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای،

ب- حمایت در تهیه و اجرای برنامه‌های عمل ملی، و

پ- تسهیل تبادل اطلاعات، تجارب و دانش همچنین فراهم کردن نصایح در خصوص بازنگری قانونگذاری ملی (قوانین ملی)، و

ت- سایر مسئولیتهای مرتبط با اجرای برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای،

۲- نهادهای تخصصی زیرمنطقه‌ای در صورت درخواست می‌توانند ارایه کمک نمایند و یا مسئولیت هماهنگی فعالیتهای مربوطه در حوزه‌های کاری خودشان را به عهده بگیرند.

ماده ۱۱- تهیه برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای و محتوای آنها

برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای بایستی به نحوی تهیه شوند که مسایل زیر منطقه را بهتر مورد توجه قرار دهند. این برنامه‌ها در موارد مورد نیاز باید روشهایی برای مدیریت مشترک منابع طبیعی ایجاد کنند. چنین روشهایی بایستی به طور مؤثر مشکلات فرامرزی همراه با بیابان‌زایی و یا خشکسالی را رفع نموده و از اجرای هماهنگ برنامه‌های عمل ملی حمایت نمایند. زمینه‌های دارای اولویت برای برنامه‌های عمل ملی زیرمنطقه‌ای باید به طور مقتضی بر موارد ذیل تاکید نماید:

الف- برنامه‌های مشترک برای مدیریت پایدار منابع طبیعی فرامرزی از طریق روشهای دو جانبه و چند جانبه به شکل مناسب،
ب- هماهنگی برنامه‌ها برای ایجاد منابع انرژی جایگزینی،

پ- همکاری در مدیریت و کنترل آفات و همچنین امراض گیاهی و حیوانی،
ت- ظرفیت‌سازی، آموزش و برنامه‌های آگاهی عمومی که در سطح زیر منطقه‌ای بهتر هماهنگ و حمایت می‌شوند.

ث- همکاری فنی و علمی بالاخص در زمینه‌های آب و هواشناسی و آب‌شناسی شامل شبکه‌ای برای جمع‌آوری اطلاعات و ارزیابی تسهیم اطلاعات و نظارت بر پروژه و هماهنگی و اولویت‌بندی کردن فعالیت‌های توسعه‌ای و تحقیقی،

ج- سیستم‌های اخطار سریع و برنامه ریزی مشترک برای کاهش اثرات خشکسالی شامل اقداماتی برای برطرف کردن مشکلات ناشی از مهاجرت‌های زیست‌محیطی،

چ- شناسایی راه‌های تسهیم تجارب به ویژه در خصوص مشارکت جمعیتها و اقشار محلی و ایجاد یک محیط قادرسازی برای مدیریت پیشرفته استفاده از زمین و استفاده از فن‌آوری مناسب.

ح- تقویت ظرفیت سازمانهای زیرمنطقه‌ای به منظور ایجاد هماهنگی و فراهم نمودن خدمات فنی و همچنین ایجاد و تقویت مراکز و مؤسسات زیرمنطقه‌ای.

خ- توسعه سیاستهایی در زمینه‌هایی مانند تجارت که دارای اثراتی بر مناطق مبتلا به می‌باشد شامل سیاستهایی برای هماهنگی رژیم‌های تجاری منطقه‌ای و برای زیربنای مشترک

ماده ۱۲- چارچوب سازمانی برنامه عمل منطقه‌ای

۱- بر طبق ماده (۱۱) کنوانسیون کشورهای آفریقایی عضو باید به طور مشترک روند تهیه و اجرای برنامه‌های عمل منطقه‌ای را تعیین کنند.

۲- این کشورها می‌توانند از سازمانها و مؤسسات منطقه‌ای مرتبط آفریقایی حمایت نموده تا آنها را نسبت به انجام مسئولیت‌هایشان در قبال کنوانسیون توانا سازند.

ماده ۱۳- مندرجات برنامه عمل منطقه‌ای

برنامه عمل منطقه‌ای شامل مواد مربوط به بیابان‌زدایی و یا از بین بردن اثرات خشکسالی با اولویتهای مشروحه زیر می‌باشد:

الف- توسعه همکاری منطقه‌ای و هماهنگی برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای برای به وجود آوردن توافق منطقه‌ای بر روی زمینه‌های سیاستهای کلیدی از طریق مشورت‌های سازمانهای زیر منطقه‌ای

ب- ارتقای ظرفیتهای برای فعالیت‌هایی که در سطح منطقه بهتر اجرا می‌شوند.

پ- با در نظر گرفتن جزو (ب) بند (۲) از ماده (۴) کنوانسیون، پیدا کردن راه‌حلهای مناسب همکاری جوامع بین‌المللی برای اهداف اقتصادی، اجتماعی جهانی که بر روی اراضی مبتلا به اثر می‌گذارد.

ت- ارتقای مبادله اطلاعات و تجربیات فنی و همکاریهای علمی و فنی به خصوص در زمینه‌های هواشناسی، اقلیم، آب‌شناسی، توسعه منابع آب و منابع انرژی جایگزین، همکاری فعالیت‌های تحقیقاتی زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای، مشخص نمودن اولویتهای منطقه‌ای تحقیقات و توسعه بین کشورهای منطقه و زیر منطقه‌ای آفریقایی مبتلا به.

ث- هماهنگی در برنامه سیستماتیک ارزیابی و مبادله اطلاعات و همسو کردن آنها با برنامه‌های جهانی،

ج- همکاری در تقویت سیستم هشداردهنده فوری و وقوع خشکسالی زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای.

ماده ۱۴- منابع مالی

۱- با توجه به ماده (۲۰) و بند (۲) ماده (۴) کنوانسیون، کشورهای مبتلا به آفریقا، باید با ارایه یک برنامه کلان اقتصادی مفید، منابع مالی را بسیج نموده و سیاستهای خود را توسعه داده و منابع مالی را به طرف توسعه برنامه‌های محلی و در صورت لزوم از طریق سازمانهای غیردولتی هدایت نمایند.

۲- با توجه به بندهای (۴) و (۵) ماده (۲۱) کنوانسیون و برای سهولت اجرای برنامه‌های عمل، کشورها موافقت کردند تا نسبت به مشخص نمودن منابع مالی در سطح ملی، زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین کمبودهای منابع مالی اقدام نمایند. بدیهی است آمار و اطلاعات مورد نظر مرتباً تجدیدنظر و به روز خواهد شد.

۳- براساس ماده (۷) کنوانسیون، کشورهای پیشرفته باید بر مبنای موافقت‌های مشارکتی و ترتیباتی مورد لزوم با توجه به ماده (۱۸) در کشورهای مبتلا به آفریقا سرمایه‌گذاری کلان نموده یا منابع مالی اختصاص داده شده قبلی را افزایش دهند البته با عنایت به موارد دیگر و توجه به بررسی‌های مربوط، تجارت جهانی بازاریابی در ارتباط با جزء (ب) بند (۲) ماده (۴) کنوانسیون .
ماده ۱۵- روش مالی

۱- با در نظر گرفتن ماده (۷) کنوانسیون و تاکید بر اولویت به کشورهای آفریقایی مبتلا به و توجه به موقعیت خاص این منطقه، کشورها باید با عنایت به جزوهای (ت) و (ث) بند (۱) ماده (۲۱) کنوانسیون و از طریق موارد زیر، توجه ویژه به اجرای کنوانسیون در آفریقا داشته باشند:

الف- تسهیل ایجاد روشهایی نظیر اعتبارات ملی برای بیابان زدایی و سوق دادن منابع مالی در سطح محلی.

ب- تقویت صندوقهای موجود و روشهای مالی در سطوح زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای .

۲- با در نظر گرفتن مواد (۲۰) و (۲۱) کنوانسیون، کشورهایی که اعضای سازمانهای مالی زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای مربوط نظیر بانک توسعه آفریقا و صندوق توسعه آفریقا می‌باشند باید کوششهای خود را در جهت اینکه این مؤسسات و سازمانها به اجرای الحاقیه آفریقا اولویت بدهند افزایش بدهند.

۳- کشورها در حد امکان در سوق دادن اعتبارات به طرف کشورهای آفریقایی مبتلا به اقدام نمایند.

ماده ۱۶- همکاریها و کمکهای فنی

کشورها با توجه به فعالیتهای خود متقبل می‌شوند که برای افزایش تاثیر پروژه‌ها و برنامه‌ها و همکاریها و کمکهای فنی به کشورهای آفریقایی از طریق زیر اقدام نمایند:

الف- محدود کردن هزینه‌ها به خصوص هزینه‌های بالاسری، این هزینه‌ها فقط باید برای حداکثر بهره‌وری از پروژه‌ها در صورت لزوم فقط درصد پایینی از کلیه هزینه‌ها باشد.

ب- استفاده از کارشناسان ذیصلاح ملی و در صورت لزوم از کارشناسان ذیصلاح زیر منطقه یا منطقه برای طراحی، تهیه و اجرای پروژه و همچنین به وجود آوردن چنین تخصصی در جایی که وجود ندارد.

پ- ارایه کمکهای فنی برای مدیریت و هماهنگی مؤثر و همچنین بهره‌برداری بهتر.

ماده ۱۷- انتقال، اکتساب، تطبیق و دستیابی به فن‌آوری زیست‌محیطی سالم.

در اجرای ماده (۱۸) کنوانسیون و در ارتباط با انتقال، اکتساب، تطبیق و توسعه فن‌آوری، طرفها متقبل می‌شوند که جهت مدل‌های جدید مشارکت و همکاری برای تقویت ظرفیت‌سازی در زمینه‌های تحقیقات علمی و جمع‌آوری آمار و اطلاعات و توزیع آنها و اینکه قادر به اجرای استراتژیها و کوشش‌های آنها برای بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی باشند، اولویت قایل می‌شوند.

ماده ۱۸- موافقتنامه‌های همکاری و مشارکت

۱- کشورهای آفریقایی عضو در مورد تهیه، مذاکره و اجرای برنامه‌های عمل ملی، زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای هماهنگی خواهند کرد. در صورت لزوم ممکن است در این روند سایر طرفها و سازمانهای دولتی غیردولتی را درگیر نمایند.

۲- اهداف این هماهنگی، اطمینان یافتن از همکاریهای فنی مالی براساس کنوانسیون برای ارایه استفاده مستمر و اداره منابع می‌باشد.

۳- طرفهای آفریقایی باید در سطح ملی، زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای روند مشاوره‌ای را سازماندهی نمایند. روندهای مشاوره‌ای می‌تواند:

الف- به عنوان محلی برای مذاکره و تصمیم‌گیری براساس برنامه‌های عمل ملی، زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای مورد استفاده قرار گیرد.

ب- همکاری طرفهای آفریقایی و سایر اعضای گروههای مشاوره‌ای در برنامه‌ها و تعیین اولویتها و موافقتنامه‌های اجرایی و مشخصات ارزیابی همچنین ترتیبات مالی برای اجراء را مشخص نماید.

۴- بنابه تقاضای طرفهای آفریقایی براساس ماده (۲۳) کنوانسیون، دبیرخانه دائمی ممکن است تسهیلاتی را به شرح زیر برای روند جلسات مشاوره‌ای فراهم آورد:

الف- ارایه مشورت برای استفاده موثرتر از ترتیبات مشاوره‌ای با استفاده تجربیات مشاوره‌ای مشابه.

ب- ارایه اطلاعات به آژانسهای دو یا چند جانبه مربوط در ارتباط با اجلاسهای مشاوره‌ای و تشویق برای درگیری فعال آنها،
پ- ارایه سایر اطلاعات که ممکن است به استقرار یا ارتقای ترتیبات مشاوره‌ای ارتباط داشته باشد.
۵- اعضای هماهنگی زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای باید:

الف- در صورت لزوم برای اصلاح موافقتنامه‌های مشارکتی پیشنهاد بدهند.

ب- در مورد اجرای برنامه‌های زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای موافقت شده، نظارت، ارزیابی و گزارش نمایند.

پ- از ارتباط و هماهنگی مؤثر بین اعضای آفریقایی مطمئن شوند.

۶- مشارکت در گروههای مشاوره‌ای در صورت لزوم باید، برای دولتها، گروههای علاقمند و کمک کنندگان، ارگانهای مرتبط، سیستم برنامه‌ای و اعتباری ملل متحد، سازمان‌های زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای مرتبط و به سازمانهای غیردولتی مربوط، آزاد باشد. شرکت کنندگان از هر گروه مشاوره‌ای باید در مورد چگونگی اداره و عملیات گروه تصمیم‌گیری کند

۷- در ارتباط با ماده (۱۴) کنوانسیون، طرفهای کشورهای پیشرفته در یک روند غیر معمولی مشورت و هماهنگی بین خودشان براساس درخواست کشورهای آفریقایی یا سازمانهای زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای و برای کمکهای مورد نیاز و ارزشمند جهت سهولت در اجرای برنامه‌ها در صورت لزوم در روند مشورتهای ملی زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای مشارکت خواهند کرد.

ماده ۱۹- پیگیری اجرا

پیگیری اجرا این الحاقیه توسط طرفهای آفریقایی براساس کنوانسیون به شرح زیر انجام خواهد شد:

الف- در سطح ملی، توسط یک روش که مرکب خواهد بود از هریک از طرفهای آفریقایی و نمایندگان مجامع ملی و تحت نظارت و هماهنگ‌کننده ملی براساس ماده (۹)،

ب- در سطح زیر منطقه‌ای، توسط کمیته چند منظور مشورتی علمی و فنی که ترکیب و چگونگی اجرای آن توسط طرفهای آفریقایی زیرمنطقه‌ای مربوط مشخص خواهد شد.

پ- در سطح منطقه، روشی که شرایط آن در یک معاهده مؤسس جامعه اقتصادی آفریقا و به وسیله کمیته چند منظوره مشورتی فنی و علمی مشخص خواهد شد.

الحاقیه ۲

الحاقیه اجرایی منطقه‌ای برای آسیا

ماده ۱- هدف

هدف از این الحاقیه ارایه خطوط و ترتیباتی برای اجرای موثر کنوانسیون در کشورهای مبتلا به، منطقه آسیا با عنایت به شرایط خاص آنها می‌باشد.

ماده ۲- شرایط مخصوص منطقه آسیا

اعضای متعهد در انجام تعهدات خود مندرج در کنوانسیون باید به گونه‌ای مناسب، شرایط ویژه‌ای که به شرح زیر در کشورهای مبتلا به با درجات متفاوت موجود می‌باشد را در نظر داشته باشند:

الف- نسبت بالای اراضی که مبتلا به یا در معرض بیابان‌زایی و خشکسالی هستند و تنوع گسترده این مناطق با توجه به آب و هوا، پستی و بلندی، سیستم اقتصادی، اجتماعی و بهره‌برداری از زمین.

ب- فشار زیاد بر روی منابع طبیعی برای امرار معاش،

پ- سیستمهای موجود تولید که مستقیماً در ارتباط با فقر گسترده بوده و نهایتاً منجر به تخریب اراضی و فشار بر روی منابع محدود آب می‌گردد.

ت- تأثیر شدید شرایط موجود در اقتصاد جهانی و مشکلات اجتماعی نظیر فقر، ضعف بهداشت و سوء تغذیه، فقدان امنیت غذایی، مهاجرت، جابجایی اجتماعات انسانی و تغییر ترکیب جمعیتی،

ث- توسعه ظرفیتهای و چارچوبهای تشکیلاتی هر چند ناکافی برای مقابله با مسایل ملی بیابان‌زایی و خشکسالی،

ج- نیاز آنها به همکاری بین‌المللی برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار در ارتباط با بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی.

ماده ۳- چارچوب برنامه عمل ملی

۱- برنامه عمل ملی باید قسمتی از سیاستهای جامع ملی برای توسعه پایدار در کشورهای مبتلابه منطقه باشد.

۲- کشورهای مبتلا به باید برنامه عمل ملی را مطابق مواد (۹) تا (۱۱) کنوانسیون به گونه‌ای مناسب آماده نموده و به جزو (و) بند (۲) ماده (۱۰) توجه خاص مبذول دارند. براساس تقاضای کشورهای مبتلابه می‌توان از آژانسهای همکاری دو جانبه و چند جانبه به نحو مقتضی استفاده نمود.

ماده ۴- برنامه عمل ملی

۱- کشورهای مبتلا به متعاهد منطقه متناسب با شرایط و سیاستهای خود در راستای تهیه و اجرای برنامه عمل ملی، همراه با سایر فعالیتهای می‌توانند، اقدامات زیر را انجام دهند:

الف- تشکیلات و نهادهای مناسبی را مامور تهیه، هماهنگی و اجرای برنامه عمل ملی خود نمایند.

ب- جمعیتها و گروههای مبتلا به از جمله جوامع محلی را در تدوین، هماهنگی و اجرای برنامه عمل ملی از طریق مشاوره‌های محلی و با همکاری مسؤولین محلی و سازمانهای ذیربط ملی و غیر دولتی، مشارکت دهند.

پ- وضعیت زیست‌محیطی در مناطق مبتلا به را شناسایی تا علل و عواقب بیابان‌زایی را مشخص و مناطق دارای اولویتهای اجرایی را تعیین نمایند.

ت- با مشارکت گروههای مبتلا به برنامه‌های گذشته و جاری بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی را ارزیابی نموده و بر آن اساس استراتژی و فعالیتهای برنامه‌های عمل را طراحی و تدوین نمایند.

ث- برنامه‌های فنی و مالی را براساس اطلاعات بندهای (الف) تا (ت) تهیه نمایند.

ج- روشها و مبانی ارزیابی اجرای برنامه عمل را تهیه و مورد استفاده قرار دهند.

چ- مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز حفاظت منابع خاک و تقویت استفاده از منابع آب را ارتقاء بخشند.

ح - با رعایت عوامل هواشناسی، آب و هوایی، آب‌شناسی، زیست‌شناسی و دیگر عوامل مؤثر، سیستمهای هشدار سریع را در مناطقی که در خطر بروز خشکسالی هستند تاسیس یا تقویت نمایند.

خ- در جایی که همکاریهای بین‌المللی و از جمله منابع مالی و فنی ایجاب نماید با احساس روح همکاری ترتیبات لازم را جهت حمایت از برنامه‌های عمل خود ایجاد نمایند.

۲- در راستای ماده (۱۰) کنوانسیون، استراتژی عمومی برنامه‌های عمل ملی باید با تاکید بر برنامه‌های جامع توسعه محلی برای نقاط مبتلابه و مبتنی بر روشهای مشارکتی و همگام نمودن استراتژیهای فقرزدایی با برنامه‌های بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی باشد. معیارهای بخشی در برنامه‌های عمل باید با عنایت به تنوع وسیع نواحی مبتلابه و مندرجات بند (الف) ماده (۲) گروه‌بندی و اولویت‌بندی گردد.

ماده ۵- برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای و مشترک

۱- براساس ماده (۱۱) این کنوانسیون، کشورهای مبتلا به آسیایی می‌توانند با سایر اعضای متعاهد در تهیه و اجرای برنامه عمل زیر منطقه‌ای و مشترک مشورت و همکاری نموده و به تکمیل اقداماتی که کارآیی بیشتر در اجرای برنامه‌های عمل ملی دارد، بپردازد. در هر صورت اعضای ذیربط می‌توانند از سازمانها و نهادهای زیر منطقه‌ای از جمله دو جانبه و ملی و تخصصی برای تهیه، هماهنگی و اجرای برنامه‌ها استفاده نمایند. اینگونه سازمانها و نهادهای همچنین می‌توانند به عنوان مرکز ارتباط برای ارتقا و هماهنگی برنامه‌ها و اقدامات براساس مواد (۱۶) تا (۱۸) کنوانسیون عمل نمایند.

۲- طرفهای مبتلا به منطقه آسیا در تهیه و اجرای برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای و یا مشترک در میان سایر فعالیتهای، اقدامات ذیل را به عمل آورند:

الف- با هماهنگی نهادهای ملی، اولویتهای مربوط به بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی را تعیین نمایند تا برنامه‌ها و یا فعالیتهایی که می‌توانند به نحو مؤثرتری انجام پذیرد به شکل بهتری انجام شود.

ب- ظرفیتها و تواناییهای اجرایی نهادهای منطقه‌ای، زیرمنطقه‌ای و یا ملی مربوطه را ارزیابی نمایند.

پ- برنامه‌های موجود مرتبط با بیابان‌زدایی و خشکسالی تمام یا تعدادی از کشورهای متعاهد منطقه یا زیرمنطقه و همچنین ارتباط آن با برنامه‌های عمل ملی را ارزیابی نمایند.

ت- در برنامه‌هایی که همکاریهای بین‌المللی شامل منابع مالی و فنی می‌گردد با توجه به روح همکاری، ترتیبات مناسب دو یا چند حمایت از برنامه‌ها تدوین نمایند.

۳- برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای و یا مشترک، ممکن است شامل برنامه‌های مشترک توافق شده برای مدیریت پایدار منابع طبیعی مشارکت مرزی مرتبط با بیابان‌زایی، اولویتهای همکاری و سایر اقدامات مربوط به ظرفیت‌سازی، همکاریهای علمی و فنی به خصوص مشارکت در اطلاع رسانی و برقرار سیستم هشدار سریع و روشهای تقویت سازمانها و نهادهای زیر منطقه‌ای باشد.

ماده ۶- فعالیتهای منطقه‌ای

فعالیتهای منطقه‌ای برای تقویت و افزایش برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای یا مشترک می‌تواند همراه سایر اقدامات شامل تقویت مؤسسات و روشها برای هماهنگی و همکاری در سطح ملی، زیر منطقه‌ای و روشهایی برای هماهنگی و همکاری در سطح ملی، زیر منطقه‌ای بوده و نیز ارتقای اجرای مواد (۱۶) تا (۱۹) کنوانسیون باشد. این فعالیتهای ممکن است موارد زیر را نیز شامل گردد:

الف- افزایش و تقویت شبکه‌های همکاریهای فنی

ب- تهیه و شناسایی فن‌آوری، معلومات و دانش فنی و تجارب و همچنین فن‌آوریهای سنتی و محلی و دانش فنی آنها، انتشار استفاده از آنها.

پ- ارزیابی و تعیین نیازهای انتقال فن‌آوری و ارتقای انطباق و استفاده از این گونه فن‌آوریها،

ت- تشویق برنامه‌های آگاهی عمومی و ارتقای ظرفیت‌سازی در تمام سطوح تقویت آموزش، تحقیق و توسعه و ایجاد سیستمهایی برای توسعه منابع انسانی.

ماده ۷- منابع مالی و روشهای آن

۱- با توجه به اهمیت بیابان‌زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در منطقه آسیا، اعضای متعهد باید با توجه به مواد (۲۰) و (۲۱) کنوانسیون، در بسیج منابع ملی، اساسی و دسترسی به روشهای مالی مربوطه تلاش نمایند.

۲- کشورهای مبتلا به منطقه منفرداً یا مشترکاً براساس کنوانسیون و بر مبنای روش هماهنگی ارایه شده در ماده (۸) آن و همچنین براساس سیاستهای توسعه ملی بایستی:

الف- روشهایی اتخاذ کنند که موجب منطقی شدن و تقویت روشهای تامین اعتبارات مالی از طریق سرمایه گذاری دولتی و خصوصی به منظور رسیدن به نتایج مطلوب در جهت بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی گردد.

ب- تعیین نیازهای همکاریهای بین‌المللی در جهت حمایت از کوششهای ملی به خصوص در زمینه فنی و فن‌آوری و مالی را تعیین و تعریف نمایند.

پ- ارتقای مشارکت دو جانبه و یا چند جانبه نهادها برای همکاری مالی جهت اطمینان از اجرای کنوانسیون را تشویق نمایند.

۳- اعضای متعهد باید تا حد امکان روند سوق دادن اعتبارات به طرف کشورهای مبتلا به را در منطقه تسهیل نمایند.

ماده ۸- مکانیسمهای همکاری و هماهنگی

۱- کشورهای مبتلا به می‌توانند از طریق تشکیلات مناسبی که براساس جزو (الف) بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون تعیین نموده‌اند و همچنین سایر اعضای متعهد منطقه‌ای به صلاحدید خویش برای اهداف زیر روشهایی را به کاربرند:

الف- مبادله اطلاعات، تجربیات، معلومات و دانش فنی،

ب- همکاری و هماهنگی فعالیتهای شامل ترتیبات دو یا چند جانبه در سطوح زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای،

پ- افزایش همکاریهای علمی، فنی و فن‌آوری براساس مواد (۵) تا (۷) کنوانسیون ،

ت- شناسایی نیازهای همکاری خارجی،

ث- پیگیری و ارزیابی اجرای برنامه‌های عمل.

۲- کشورهای مبتلا به می‌توانند از طریق تشکیلات مناسبی که براساس جزو (الف) بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون تعیین نموده‌اند و یا با همکاری سایر اعضای متعهد در منطقه راجع به برنامه‌های عمل ملی، زیر منطقه‌ای و مشترک، مشاوره و هماهنگی نمایند. سایر اعضا و سازمانهای دولتی و غیردولتی را نیز می‌توانند در این امر مشارکت دهند. اینگونه همکاریها بایستی همراه با سایر اقدامات در جلب اطمینان و اعتماد در زمینه فرصتهای همکاریهای فنی بین‌المللی براساس مواد (۲۰) و (۲۱) کنوانسیون بوده و همکاریهای فنی را تقویت و منابع را به سوی استفاده مؤثر و کاراسوق دهد.

۳- کشورهای مبتلا به منطقه بایستی اجلاسهای هماهنگی دوره‌ای تشکیل دهند و دبیرخانه کنوانسیون در صورت تقاضا و براساس ماده (۲۳) برگزاری این اجلاسها را به شرح ذیل تسهیل نماید:

- الف- ارایه ارشاد در خصوص سازماندهی ترتیبات همکاری مؤثر و یا استفاده از تجربه‌های حاصله ناشی از اینگونه ترتیبات،
- ب- ارایه اطلاعات به سازمانهای دو یا چند جانبه در زمینه همکاریها و تشویق آنها برای مشارکت،
- پ- ارایه سایر اطلاعاتی که میتواند در راه اندازی و یا بهبود روند همکاریها کمک کند.

الحاقیه ۳

الحاقیه اجرای منطقه‌ای برای آمریکای لاتین و کارائیب

ماده ۱- هدف

هدف از این الحاقیه ارایه رهنمودهایی برای اجرای کنوانسیون در منطقه آمریکای لاتین و کارائیب و در راستای شرایط ویژه آن منطقه می‌باشد.

ماده ۲- شرایط ویژه منطقه آمریکای لاتین و کارائیب

اعضای متعاقد در راستای شروط کنوانسیون باید شرایط ویژه منطقه را به شرح زیر مورد عنایت قرار دهند:

الف- وجود مناطق وسیعی که یا در معرض و یا به شدت تحت تاثیر بیابان‌زایی و خشکسالی بوده و در آنها بسته به موقعیت می‌توان خصوصیات منفی را مشاهده نمود این فرآیند تشدید شونده و تجمعی روی یکی از مناطقی که دارای بزرگترین منابع زیستی در جهان است اثرات منفی جدی اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی دارد،

ب- اقدامات عمرانی فراوان غیرپایدار در مناطق تحت تاثیر در نتیجه اثرات متقابل و پیچیده فیزیکی، زیست‌شناسی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و عوامل اقتصادی منجمله عوامل اقتصادی بین‌المللی مانند بدهکاریهای خارجی، روند فرسایشی مناسبات تجاری و اقدامات تجاری که روی بازار محصولات کشاورزی، ماهیگیری و جنگلی اثر میگذارد

پ- نزول سریع بازدهی اکوسیستمها به عنوان پی آمد اصلی بیابان‌زایی و خشکسالی به شکل کاهش بازده کشاورزی، دامداری و جنگلی و نیز نابودی تنوع گونه‌های زیستی که از دیدگاه اجتماعی دارای اثرات فقر زدایی، مهاجرت، جابجایی‌های جمعیت در یک محدوده و تضعیف کیفیت زندگی می‌باشد. بنابراین منطقه مجبور است روشها و راههای جامعی را برای مشکل بیابان‌زایی و خشکسالی بپذیرد از جمله تشویق مدل‌های توسعه پایدار متناسب با شرایط زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی هر کشور،

ماده ۳- برنامه‌های عمل

۱- کشورهای متعاقد مبتلا به باید در راستای کنوانسیون و به ویژه در رابطه با مواد (۹) تا (۱۱) و همچنین براساس سیاستهای عمرانی ملی خود و به صورت مناسب و به عنوان یک بخش پیوسته از سیاستهای ملی توسعه پایدار خود برنامه‌های عمل ملی بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی را تهیه و اجرا نمایند .

برنامه‌های زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای را نیز می‌توان برابر با نیازهای منطقه تهیه و اجرا نمود.

۲- در تهیه برنامه عمل ملی کشورهای متعاقد مبتلا به منطقه باید به جزو (و) بند (۲) ماده (۱۰) عنایت ویژه مبذول دارند.

ماده ۴- محتوای برنامه‌های عمل ملی کشورهای متعاقد مبتلا به منطقه می‌توانند متناسب با شرایط خود و همراه با سایر موارد مطالب موضوعی زیرا را در تهیه استراتژیهای ملی خود برای اقدامات مربوط به بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی، مطابق با ماده (۵) کنوانسیون مورد توجه قرار دهند:

الف- افزایش ظرفیتهای آموزش و آگاهی عموم، همکاریهای فنی، علمی و فن‌آوری و منابع و روشهای مالی،

ب- فقرزدایی و بهبود کیفیت زندگی انسانی،

پ- دستیابی به امنیت غذایی، توسعه و مدیریت پایدار فعالیتهای کشاورزی دامداری، جنگلداری و فعالیتهای چند منظوره،

ت- مدیریت پایدار منابع طبیعی به ویژه مدیریت عادلانه حوزه‌های آبرگیر،

ث- مدیریت پایدار منابع طبیعی در مناطق مرتع،

ج- مدیریت منطقی و حفاظت از منابع خاک و استحصال و بهره‌برداری مؤثر از منابع آب،

چ- تهیه و کاربرد طرح‌های فوریتی برای کاهش اثرات خشکسالی،

ح- تاسیس یا تقویت سیستم‌های هشدار سریع، اطلاعاتی، ارزیابی و پیگیری امور در مناطقی که در معرض تهدید بیابان‌زایی و خشکسالی بوده و با در نظر گرفتن عوامل آب و هوایی اقلیمی، آب‌شناسی، زیست‌شناسی، خاک، اجتماعی و اقتصادی،

خ- توسعه، مدیریت و استفاده مؤثر از منابع گوناگون انرژی از جمله تشویق منابع جایگزین،

د- حفاظت و بهره‌برداری پایدار از تنوع گونه‌های زیستی مطابق با تمهیدات کنوانسیون تنوع زیستی،

ذ- توجه به جنبه‌های جمعیتی در رابطه با بیابان‌زایی و خشکسالی،

ر- تقویت یا ایجاد چارچوب‌های تشکیلاتی و قانونی برای اجرای کنوانسیون و به منظور تمرکز زدایی ساختار اداری و وظیفه‌ای مربوط به بیابان زدایی و خشکسالی با مشارکت جوامع و اجتماعات مبتلا به صورت عام،

ماده ۵- همکاری فنی، علمی و فن‌آوری

مطابق با کنوانسیون و به ویژه مواد (۱۶) تا (۱۸) و براساس روش هماهنگی توصیه شده در ماده (۷)، کشورهای متعهد مبتلا به منطقه باید مشترکاً یا منفرداً اقدامات زیر را انجام دهند:

الف- تقویت شبکه‌های همکاری‌های فنی و سیستم‌های اطلاعات ملی، زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای و به همین ترتیب در صورت لزوم، ادغام در سیستم منابع جهانی اطلاعات،

ب- تهیه آمار از فن‌آوریها و دانش فنی موجود و تشویق انتشار و ترویج آنها،

پ- تشویق استفاده از فن‌آوری، دانش، دانش فنی و اقدامات پیش‌بینی شده در جزو (ب) بند (۲) ماده (۱۸) کنوانسیون،

ت- تعریف نیازهای انتقال فن‌آوری،

ث- تشویق، توسعه و سازگار نمودن، پذیرش و انتقال فن‌آوری‌های موجود که از نظر زیست محیطی سالم هستند.

ماده ۶- منابع روشهای مالی

مطابق با کنوانسیون و به ویژه مواد (۲۰) و (۲۱) آن و براساس روش هماهنگی توصیه شده در ماده (۷) و برابر با سیاستهای توسعه ملی، کشورهای متعهد مبتلا به منطقه باید مشترکاً و منفرداً اقدامات زیر را انجام دهند:

الف- اتخاذ معیارهایی برای توزیع منطقی و تقویت روشهای تامین اعتبار از طریق سرمایه‌گذاری‌های عمومی و خصوصی و با نگرشی به حصول نتایج مشخص در اقدامات مربوط به بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی

ب- تعریف نیازهای همکاری‌های بین‌المللی در حمایت از تلاشهای مالی

پ- تشویق مشارکت تشکیلات همکاری مالی دو یا چند جانبه برای تضمین اجرای کنوانسیون.

ماده ۷- چارچوب تشکیلاتی

۱- به منظور ترتیب اثر دادن به این الحاقیه، کشورهای متعهد مبتلا به منطقه باید موارد زیر را انجام دهند:

الف - تاسیس و یا تقویت مراکز ارتباطی ملی برای هماهنگی در اقدام به بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی

ب- تشکیل روشی برای هماهنگی بین مراکز ارتباط ملی با اهداف زیر:

۱- مبادله اطلاعات و تجربه.

۲- هماهنگی فعالیتها در سطح زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای.

۳- تشویق همکاری فنی، علمی، فن‌آوری و مالی.

۴- تعریف و تعیین نیازهای همکاری خارجی.

۵- پیگیری و ارزیابی اجرای برنامه‌های عمل.

۲- کشورهای متعهد مبتلا به منطقه باید نشستهای هماهنگی منظمی داشته و دبیرخانه دائمی در صورت درخواست و براساس ماده (۲۳) کنوانسیون می‌تواند تشکیل این جلسات هماهنگی را از طریق زیر تسهیل نماید:

الف- توصیه و راهنمایی در مورد سازماندهی ترتیبات هماهنگی مؤثر و تجربه آموزی از اینگونه ترتیبات.

ب- دادن اطلاعات به نمایندگان و سازمانهای دو یا چند جانبه درباره جلسات هماهنگی و تشویق مشارکت فعال آنان.

پ- دادن سایر اطلاعاتی که می‌تواند به فرآیند بهبود و یا برقراری هماهنگی مربوط باشد.

ماده ۱- هدف

هدف از این الحاقیه ارایه خطوط و رهنمودهای مورد لزوم برای اجرای مؤثر کنوانسیون در کشورهای مبتلا به منطقه شمال مدیترانه با توجه به شرایط خاص آنها می‌باشد.

ماده ۲- شرایط مخصوص منطقه شمال مدیترانه

شرایط خاص منطقه شمال مدیترانه در ارتباط با ماده یک به شرح زیر است:

الف- شرایط آب و هوایی نیمه خشک قسمت اعظم این منطقه را تحت تاثیر قرار می‌دهد که شامل خشکیهای فعلی، تنوع بارندگیهای بسیار زیاد و بارندگیهای شدید و ناگهانی است.

ب- خاکهای بی حاصل و قابل فرسایش و متمایل به فرسایش سطحی،

پ- برجستگیهای ناهموار همراه با شیبهای زیاد و پستی و بلندیهای متنوع،

ت- از دست رفتن زیاد پوشش جنگلی بر اثر آتش سوزیهای مهیب،

ث- شرایط بحرانی در کشاورزی سنتی همراه با رهاسازی زمینها و تخریب خاک و آب ج- بهره‌برداری ناپایدار از منابع آب که منجر به تخریب جدی محیط‌زیست می‌گردد شامل آلودگی شیمیایی، شور شدن واز بین رفتن آبخیزها و...

چ- تجمع فعالیتهای اقتصادی در اراضی ساحلی بدلیل رشد شهرها، فعالیتهای صنعتی، توریست و زراعت آبی.

ماده ۳- چارچوب برنامه ریزی استراتژیک برای توسعه پایدار

۱- برنامه‌های عمل ملی بخش اصلی و جامع چارچوب برنامه‌ریزی استراتژیک برای توسعه پایدار کشورهای مبتلا به شمال مدیترانه خواهد بود.

۲- روش مشاوره‌ای و مشارکتی و درگیر کردن سطوح مختلف دولتی، انجمنهای محلی و سازمانهای غیردولتی می‌تواند برای ارایه خطوط یک استراتژی با برنامه‌ریزی انعطاف‌پذیر که در ارتباط با جزو (و) بند (۲) ماده (۱۰) کنوانسیون اجازه می‌دهد که مردم محلی بیشتر مشارکت داشته باشند، مدنظر قرار گیرد.

ماده ۴- تعهد تهیه برنامه‌های عمل ملی یا جدول زمانی مربوطه

کشورهای مبتلا به منطقه شمال مدیترانه باید برنامه عمل ملی زیرمنطقه‌ای، منطقه‌ای و مشترک تهیه نمایند. این برنامه‌ها باید هر چه زودتر تهیه، نهایی و قابل اجرا گردد.

ماده ۵- تهیه و اجرای برنامه‌های عمل ملی

هر کشور مبتلا به براساس مواد (۹) و (۱۰) کنوانسیون برای تهیه و اجرای برنامه عمل ملی باید موارد زیر را رعایت نماید:

الف- معرفی تشکیلات واجد شرایط برای مسئولیت تهیه، هماهنگی و اجرای برنامه. ب- درگیر نمودن جمعیت‌های مبتلا به نظیر جوامع محلی برای تهیه، هماهنگی و اجرای برنامه از طریق مشورت‌های محلی با همکاری مسئولین محلی وسازمانهای غیردولتی مربوطه.

پ- مطالعه در مورد چگونگی محیط‌زیست در اراضی مبتلا به برای ارزیابی دلایل و تأثیرات بیابان‌زایی و مشخص کردن اولویت مناطق برای اجرای برنامه،

ت- با مشارکت جمعیت‌های مبتلا به برنامه‌های گذشته و جاری به منظور طراحی استراتژی و همچنین مشخص نمودن فعالیتهای برنامه عمل ارزیابی گردد،

ث- تهیه برنامه‌های فنی ومالی براساس اطلاعات به دست آمده از طریق فعالیتهای مندرج در بندهای (الف) تا (د)، (و)،

ج- تهیه و استفاده از روندی برای نظارت و ارزیابی اجرای برنامه.

ماده ۶- محتوای برنامه‌های عمل ملی

کشورهای مبتلا به منطقه اقداماتی به شرح زیر را در برنامه‌های عمل ملی می‌بایستی مدنظر قرار بدهند:

الف- موارد قانونی، تشکیلاتی و اداری،

ب- استفاده کنندگان از زمین، مدیریت منابع آب، حفاظت خاک، جنگلداری، فعالیتهای کشاورزی و مرتع و همچنین مدیریت مراتع،
پ- مدیریت و حفاظت حیات وحش وسایر اشکال تنوع زیستی،
ت- حفاظت از آتش سوزیهای جنگل،
ث- ارتقای معیشتهای جایگزین، و
ج- تحقیق، آموزش و آگاهی عمومی.

ماده ۷- برنامه‌های عمل زیر منطقه‌ای، منطقه‌ای و مشترک

۱- کشورهای مبتلا به منطقه در ارتباط با ماده (۱۱) کنوانسیون و برای بالا بردن کارایی برنامه عمل ملی ممکن است برنامه‌های زیر منطقه‌ای و منطقه‌ای تهیه نمایند.

دو یا چند کشور مبتلا به منطقه ممکن است برای تهیه برنامه مشترک به توافق برسند.

۲- موارد مندرج در مواد (۵) و (۶) می‌بایستی با جرح و تعدیل مناسب در تهیه و اجرای برنامه‌های مشترک منطقه‌ای و زیر منطقه‌ای مدنظر قرار گیرد. به علاوه این برنامه‌ها ممکن است شامل فعالیتهای توسعه‌ای و تحقیقاتی اکوسیستمهای انتخاب شده در سرزمینهای مبتلا به باشد.

۳- در تهیه و اجرای برنامه‌های عمل زیرمنطقه‌ای، منطقه‌ای و مشترک، کشورهای مبتلا به منطقه باید موارد زیر را رعایت نمایند:

الف- با همکاری مؤسسات ملی باید اهداف ملی مربوط به بیابان‌زایی را به نحوی مشخص نمایند که چنین برنامه‌ها و فعالیتهای مرتبط با آنها بتواند از این طریق به طور مؤثر اجرا گردد،

ب- ارزیابی ظرفیتهای عملی و فعالیتهای، منطقه‌ای، زیرمنطقه‌ای و مؤسسات ملی مربوط،

پ- ارزیابی برنامه‌های موجود مربوط به بیابان‌زایی در کشورهای منطقه و ارتباط آنها با برنامه عمل ملی،

ماده ۸- هماهنگی برنامه‌های زیر منطقه‌ای، منطقه‌ای و مشترک.

براساس مواد (۱۶) تا (۱۹) کنوانسیون کشورها برای تهیه برنامه عمل زیرمنطقه‌ای، منطقه‌ای و یا مشترک ممکن است کمیته هماهنگی متشکل از نمایندگان هر کشور مبتلا به را برای بازنگری پیشرفت بیابان‌زدایی، یکنواخت کردن برنامه‌های عمل ملی، پیشنهادهای در مراحل مختلف تهیه و اجرای برنامه عمل زیرمنطقه‌ای، منطقه‌ای و مشترک و به عنوان مرکزی برای ارتقا و هماهنگی و همکاریهای فنی تشکیل بدهند.

ماده ۹- واجد شرایط نبودن برای دریافت کمکهای مالی

برای اجرای برنامه‌های ملی، زیرمنطقه‌ای و منطقه‌ای و مشترک، کشورهای پیشرفته مبتلا به، براساس این کنوانسیون واجد شرایط برای دریافت کمکهای مالی نیستند.

ماده ۱۰- همکاری با سایر زیر مناطق و مناطق

برنامه زیر منطقه‌ای، منطقه‌ای و مشترک در منطقه شمال مدیترانه ممکن است با همکاری سایر زیرمناطق و مناطق به خصوص با کشورهای شمال آفریقا تهیه و اجرا شوند. قانون فوق مشتمل بر ماده واحد منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و چهل ماده و چهارالحاقیه در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۵/۱۰/۲۶ به تایید شورای نگهبان رسیده است.